

VESTNIK

NOTICIERO

VI

1969

XX

VSEM NAROČNIKOM IZVEN ARGENTINE TOPLO PRIPOROČAMO, da naroče Vestnik po zračni pošti. Ladijske zveze z Evropo, zlasti pa še z Združenimi državami Amerike in Kanado so tako slabe in počasne, da že izgubi revija svojo aktualnost, ko pride bralcem v roke. Doplačilo za letalsko dostavljanje znaša letno samo 3,50 dolarjev. Sporočite svojo željo po letalskem dostavljanju ali svojim poverjenikom ali naravnost upravniku Janezu Kralju, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

.....

Izdajanje Vestnika in sploh vse naše delo je popolnoma odvisno od rednega plačevanja članarine in naročnine. Dragih denarnih virov nimamo. Zato prosimo vse člane in naročnike, da brez posebnega poziva in opomina poravnajo svoje obveznosti pri odbornikih Zveze ali posameznih društev SPB. Tudi lepo prosimo, da dodajo nekaj za invalidski in tiskovni sklad Vestnika. S sredstvi invalidskega sklada pomagamo onemoglim borcem, ki so brez potrebnih sredstev za človeka vredno življenje. S sredstvi tiskovnega sklada pa je omogočeno pošiljati več izvodov Vestnika v domovino ter sezonskim delavcem in dijakom v Evropo.

.....

Članarina za člane DSPB v Argentini znaša letno 1.000 pesov.

.....

VESTNIK je glasilo slovenskih svobodnjakov, vključenih v ZDSPB. Izdaja ga konzorcij. Predsednik Edi Škulj, Ramón Falcón 4158, Suc. 7, Buenos Aires. Ureja uredniški odbor: Miha Benedičič, Karel Mauser, Anton Skubic, Rudolf Smersu. Upravnik: Janez Kralj, Ramón Falcón 4158, Sucursal 7, Bs. Aires.

VESTNIK (Noticiero) es el informativo de los combatientes anticomunistas eslovenos. Editor y redactor responsable: Eduardo Škulj, Ramón Falcón 4158, Sucursal 7, Buenos Aires.

VESTNIK (Noticiero) is the voice of slovenian anticommunist veterans.

Ovitek: arh. Jure Vombergar

Naročnina: Argentina 700 pesov, Južna Amerika: enakovrednost v dolarjih, ZDA, Kanada: 3.50 dolarja, Evropa: enakovrednost ameriško-kanadske naročnine. — Za letalsko dostavljanje doplačati 3.50 dolarje.

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko, Estados Unidos 425, Bs. Aires (33-7213)

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 970.247.

VESTNIK - NOTICIERO

1969/VI — 17-11-69

Director: Eduardo Škulj, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires (7)

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 970.247 — 27-6-1968

OB 29. OKTOBRU IN DNEVU SLOVENSKE ZASTAVE

Dr. Miha Krek

DVIGNITE GLAVE, KER PRIBLIŽUJE SE VAŠE ODREŠENJE

S trdnim, vztrajnim, neomajnim zaupanjem je pred pol stoletja dr. Anton Korošec izvedel najsrečnejše revolucionarno dejanje v zgodovini Slovencev. Naš izstop iz Avstro-Ogrske v državo Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zagrebu in potem v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev je izvedel ta naš največji državnik proti uporu Dunaja in vseh Nemcev, spričo sprejetega in veljavnega Londonskega pakta, ki je bil razdelil slovensko zemljo po želji zmagovite Italije in Velike Zveze v Parizu, ob skrajnem malodušju predsednika vlade kraljevine Srbije Nikole Pašića, ki v osvobojenje vseh Jugoslovanov monarhije ni verjel do zadnjega in končno kljub obotavljanju srbsko-hrvatske koalicije v Zagrebu, ki se ni hotela priključiti jugoslovanskemu gibanju tako, da je za par tednov odložila oblikovanje in sestavo vlade Narodnega Veča.

Politika našega narodnega osvobojenja v teku prve svetovne vojne do leta 1918 je bila politika Jugoslovanskega kluba v dunajskem parlamentu pod predsedstvom dr. Antona Korošca in Jugoslovanskega odbora v zdomstvu pod predsedstvom dr. Ante Trumbića. Srbska Narodna skupščina v Nišu je sicer sklenila, da bodi cilj srbske borbe v prvi svetovni vojni tudi osvobojenje južnih Slovanov pod Avstro-Ogrsko, vendar se je vlada Kraljevine Srbije pod predsednikom Nikolo Pašićem obnašala tako, da je jasno kazala, da je njen prvi in najvažnejši cilj bilo osvobojenje srbskih dežel. Mislim, da je bilo tako ravnanje razumljivo. Posebno razumljivo pri Pašiću, ki do zadnjega ni mogel verjeti, da bodo po končani vojni velike sile dopustile kaj več kot zedinjenje srbskih dežel.

Še tja do srede leta 1918 politika Jugoslovanskega kluba in odbora ni bila na splošno sprejeta niti pri vojnih zaveznikih. Avstro-ogrsko cesarstvo se je še borilo za obstoj po vojni in je bilo med odločilnimi in vplivnimi še mnogo njegovih zagovornikov. Italijani in Nemci so nasprotovali nastanku skupne države južnih Slovanov. Tudi mnogi med tistimi, ki so dopuščali mož-

nost, da bo Avstro-Ogrska po vojni razpadla, so izražali prepričanje, da bo nemška Avstrija obsegla v vsakem primeru področje od Dunaja na severu do Trsta na jugu, od Donave do Jadrana, torej tudi vso Slovenijo.

Dr. Korošec je s svojo politiko plaval proti toku. Gonilna sila mu je bila samo želja rešiti svoje ljudstvo pred usodo novega preganjanja, ki so ga Nemci pripravljali in z njim grozili vsem Slovanom monarhije. Gnala ga je skrb, porojena iz ljubezni za svoj narod. Zaupanje, da bo rešil Slovence izpod nemškega podložništva, je bilo le njegovo in njegovih. Izvajanje politike jugoslovanskega gibanja je sam do vseh podrobnosti preračunal v to, da reši vse Slovence pred usodo, ki jim je po vojni grozila.

Iz takega dela je nastala Slovenija.

Kakor osvobojenje, tako je tudi politično življenje v novi kraljevini vodil kot socialno politično akcijo v korist svojega naroda. Krona in trajen spomenik njegovega državniškega ustvarjanja so zakoni o ustanovitvi slovenske univerze in drugih najvišjih zavodov znanosti in umetnosti na Slovenskem. Oskrbel nam je ustanove in sredstva za svobodno duhovno ustvarjanje in napredovanje.

Vseh 50 let odtlej je dokaz, da je kljub vsem slabostim, težavam in napakam državnega življenja prve Jugoslavije slovenski narod prav po Koroščevi zamisli in pod njegovo vodilno roko mogel blagodejno uveljaviti svojo pridnost in druge kreposti, podjetnost in ostale talente za svoj lastni nagli napredek in za korist jugoslovanske skupnosti, kjer je Korošec videl področje našega širšega poslanstva in tudi zaledje naše širše zaščite.

In prav očitno je: čim močnejši je bil v obdobjih razvoja vpliv dr. Korošca, tem srečnejša je bila Slovenija.

Kot da mu je namenjeno, da njegovo ime označuje srečno dobo narodnega življenja, je umrl, predno je katastrofa druge svetovne vojne padla nad našo domovino pred 30 leti.

Spolnilo se je in prišel je čas, ki ga je predvideval in napovedal: „ko ne bo svobode, ne izbranih vodnikov ljudstva.“ „Tokrat molite in Marijo Pomolčnico prosite,“ je svetoval. Še traja ta čas.

V sedanji boj za narodno in posebej za politično svobodo pa še skrivnostno močno pronica Koroščevo neomejeno, neizčrpno zaupanje: „Dvignite glave, ker približuje se Vaše odrešenje.“ V tem je vera v Boga in slovenskega človeka, ki je nobena sovražna sila ne zlomi.

Očenaš zmolimo zanj in za to vero v nas.

— — —

Prepričan sem: Bodočnost posameznega naroda kakor tudi človeštva bo odvisna od nekaterih vas mladih, od nekaterih, ki se odločijo iti po novih poteh.

Fridjof Nansen

Božična misel

V času velike duhovne razbitosti je bolj kot kdaj koli prej važno, da veliki prazniki izlijejo v nas svojo vsebino in svojo polnost. Zavoljo tega jih Cerkev postavlja ob pot cerkvenega leta. Navajeni smo, da božične dni, ki so pred nami, odenemo s pajčolanom posebne mehkoobe. Res je, da so otroško čarobni, toda prav je, da gledamo v njih tudi trpkost, ki je že skrita v njih. Ko gledamo božjega Otroka na slami, je prav, da vidimo tudi križ, ki leži poleg. Ko gledamo srečo in veselje svetega para, radost pastirjev in petje angelov, naj zdrsejo naše oči tudi na Oljsko goro, kjer taisti Otrok kot mož bolečin prosi za pomoč svojega nebeškega Očeta.

Mislím na rojstvo idej, dobrih in plemenitih. Veseli in srečni obrazi jih gledajo in pestujejo. Naj vidijo naše duhovne oči tudi njih križ. Polnost njih rojstva je namreč v tem. Zmagoslavje in trpljenje, sreča in bridkost. Da toliko dobrih in plemenitih idej umrje, da toliko in toliko ljudi ob najboljših idejah omahne, je krivo to, ker jih hočemo vedno gledati le v sreči velike svetlobe in nikdar v bridkosti teme.

Vzemimo iz velikih praznikov vso vsebino in prenesimo jo v svoje življenje. Samo na ta način bomo znali stati v dobrem in ne omahnuti v hušem. Naučili se bomo stati za svoje ideje ne le ob plapolanju zastav in ob veliki množici, temveč tudi tedaj, ko bomo čisto sami in na videz od vseh zapuščeni.

Naj bi se ta polnost letošnjih božičnih dni izlila v nas. Naj ostane v nas, v vseh naših dragih, v vsem slovenskem pehanju. Naj nas sreča nikoli ne omami in bridkost nikdar ne stare!

Za Zvezo društev SPB:

Karel Mauser,

predsednik

Rudolf Smersu

Slovinci smo državni narod

Vsak narod, ki je politično prebujen in sposoben, da se sam vlada, ima naravno pravico, da se politično organizira kot samostojno in neodvisno telo, enakopravno z drugimi državami.

Državni narod ima vse lastnosti naroda v kulturnem pomenu besede „narod“, toda ima še eno posebno lastnost: zavestno voljo za ustvaritev enotne narodne skupnosti in lastne državnosti in sicer na osnovi življenskih vrednot in kulturne dediščine, ki je tistemu narodu lastna.

Ali je slovenski narod politično prebujen in sposoben, da se sam vlada, ali ima zavestno voljo za ustvaritev enotne narodne skupnosti in lastne državnosti? Na to vprašanje moremo odgovoriti z odločnim DA. Zgodovina nudi mnogo dokazov o politični prebujenosti in zrelosti slovenskega naroda. Zahteva po „Zedinjeni Sloveniji“ v letu 1848 je izrazil dokaz take zrelosti

in zavestne volje za ustvaritev lastne državnosti. Z zahtevo po Zedinjeni Sloveniji niso naši predniki zahtevali samo nekaj narodnih pravic na kulturnem ali gospodarskem področju, ampak so zahtevali več, **zahtevali so državo**. S tem so dokazali, da niso samo narod, ampak da so tudi državni narod ali nacija.

Po letu 1848 je bilo še več javnih izrazov volje in zahteve po lastni državnosti. Iz novejšega časa naj omenimo majniško deklaracijo — delo dr. J. E. Kreka in dr. Antona Korošca —, ki je zahtevala novo „**samovladno državno telo**.“ Naj omenimo tudi dr. Koroščevo „Slovensko deklaracijo“ (imenovano tudi punktacije iz leta 1932), v kateri je njihov avtor, dr. Korošec, gotovo največji borec za slovenske pravice in slovensko samostojnost, zahteval združitev vseh Slovencev „**v eno samo politično enoto**.“

Tudi iz številnih poznejših izjav raznih slovenskih političnih, kulturnih in gospodarskih skupin je razvidna prebujena politična zavest slovenskega naroda, ki hoče biti tudi državni narod t. j. živeti samostojno državno življenje. Danes so tako doma kot v emigraciji zelo redki tisti, ki bi zavestno želeli biti podložni drugemu narodu. Zahteva po politični samostojnosti je danes splošna zahteva vsega slovenskega naroda.

Od vseh povojnih političnih izjav je gotovo najbolj pomembna zahteva po slovenski državi, ki jo vsebuje program Slovenske krščanske demokracije — Slovenske ljudske stranke. Ta dolgoletna večinska slovenska politična stranka, nositeljica avtonomistične ideje in punktacij, je vnesla v svoj program (leta 1954) jasno, nedvoumno in odločno zahtevo po slovenski državi s temi besedami: „**Slovenski narod ima po naravnem pravu pravico do svoje države**, da sam ureja svoje življenje, da vstopa v državne zveze ter sodeluje v družini svobodnih narodov. SLS stremi in dela, da bi slovenski narod uveljavil to svojo pravico in se ves **združil v slovenski državi**.“

Zato je brez vsake osnove in celo žaljivo govorjenje in razpravljanje nekaterih o tem, ali je slovensko ljudstvo že politično zrelo ali ne. Še celo žaljiva pa je trditev, da smo hlapčevski narod, brez narodnega ponosa in brez borbenega duha. Domobranci in drugi protikomunistični borci so dovolj jasno pokazali, koliko zavednosti in borbenega duha je v slovenskem ljudstvu.

V nekem listu smo brali, da se niti slovenska duhovščina niti preprosto ljudstvo ne zanima za vprašanje slovenske države. Kdor to trdi, je slab poznavalec slovenske emigracije in gotovo ne bere njihovih številnih publikacij. Res je, da danes duhovščina prepušča politično delo laikom. Toda s tem ni rečeno, da se ne zanima za važna slovenska politična vprašanja in da ni vneta za ustvaritev slovenske države. In kdor hoče poznati mnenje slovenskih „preprostih“ ljudi, naj stopi v nedeljo dopoldne v kak slovenski dom, pa bo slišal zrelo razpravljanje mladih in starejših Slovencev o važnih slovenskih političnih vprašanjih in med temi tudi o vprašanju slovenske države.

Slovenci smo državni narod, čeprav tega ne ponavljamo deklamatorsko vsak dan. S premišljenim, mirnim in vztrajnim delom bomo gotovo dosegli svoj veliki cilj — svobodno in samostojno slovensko državo.

Iz spominov na dr. Antona Korošca

Ob 30-letnici njegove smrti

Ko se bo umirilo in uredilo življenje v domovini in bo možno objavljati svobodno in pravično oceno ljudi in dogodkov v razvoju Slovencev v tem stoletju, bo po mojem prepričanju dr. Anton Korošec izstopil kot najuspešnejši pionir naše poti v narodno svobodo, največji slovenski državnik.

Njegovo vodstvo slovenske usode pred in ob razpadu avstro-ogrškega cesarstva je v celoti in v posameznostih izredno velika, posrečena mojstrovina. Njegovo delo za Slovence v Jugoslaviji je vzoren primer vztrajnosti in spretnega obvladovanja težkih, kompliciranih, nasprotujočih razmer in razvojev.

To je bil prvi človek naše zgodovine novega veka, ki je izvirno, samoniklo krojil slovensko narodno usodo preko in navkljub vsem velikim in močnejšim, ki so nam dotlej vladali stoletja, kljub sosedom in velesilam, ki so hotele še odločati o nas brez našega privoljenja in sodelovanja.

Dr. Korošec je imel proti svoji slovenski narodni politiki vse nasprotovanje cesarskega Dunaja in Berlina, vsega nemštva. Velike sile protinemške vojne zaveze so na Koroščevo traso poti Slovencev v svobodo položile svoje zapreke s tem, da so v „Londonskem paktu“ s slovenskim ozemljem kupile italijansko pomoč in zavezništvo v prvi svetovni vojni.

Samo izreden talent političnega predvidevanja je pri tem, za naš narod tedaj kar brezupnem stanju, mogel izslediti žarek svetlobe, rešitev, ki je večino Slovencev iz avstrijskih podložnikov postavila in privedla za državni narod Jugoslavije in prav s tem tudi v največji možni meri zaščitila manjšine, ki so ostale izven meja Slovenije.

Ne na Dunaju, ne v Berlinu, ne v Parizu in Londonu odgovorni in odločujoči niso dvomili, da bo vsa zemlja od Dunaja do Trsta, torej tudi cela Slovenija, v vsakem slučaju vključena po prvi svetovni vojni v narodnostno nemško-avstrijsko področje, v nemško Avstrijo. Računali so, da se bo tako gotovo zgodilo tudi v slučaju razpada avstro-ogrškega cesarstva po splošnem porazu nemških sil.

Samo dr. Korošec in njegovi so verovali, da bo drugače. Vero jim je ogrevala neomejena ljubezen do slovenske svobode. Ljubezen, ki je nobena nevarnost in težavnost ni zmanjšala. Nasprotno: krepila jo je.

Ko je dr. Korošec prebral Majsko Deklaracijo v dunajskem parlamentu, so samo on in njegovi verjeli, da jo bodo tudi uresničili. Verjeli so, dasi niso vedeli, kam bi jo položili. Zaveznika in podpornika ni bilo za Slovenijo nikjer nobenega, vojna je bila še neodločena, nasprotovanj pa v obeh vojnih taborih na pretek. Članom dr. Koroševega Jugoslovanskega kluba je bilo znano, da pogajanja med dr. Trumbićevim Jugoslovanskim odborom in Pa-

šičevo vlado kraljevine Srbije niso ugodno napredovala, da torej upanje tudi s te strani še ni imelo nobene konkretne osnove in zanesljive podlage.

29. oktobra 1918 je dr. Korošec bil sam s svojim velikim srcem za slovensko svobodo zapleten v novo nadčloveško borbo z vrtinci, ki so hoteli komaj nastajajočo Slovenijo „potopiti v globočino morja“. Sam je bil v Ženevi in v Parizu, ko je zvedel, da srbska vlada ni sprejela njegovega sporazuma s Pašićem, sam, ko se je prepričal, da njegov podpredsednik Narodnega Veća v Zagrebu, Svetozar Pribičević, nelojalno izkorišča Koroščevo odsotnost v tujini.

Sam se je oziral za rešitvijo za ljubo Slovenijo, ki v očeh odločujočih državnikov in zmagovitih generalov, ki so krojili novo politično karto Evrope, ni bila nič drugega, kot le kos poraženega avstro-ogrskega cesarstva. Ta kos, ki je bil povrh še v glavnem oddan Italiji v Londonskem paktu, naj bi bil po tradiciji na svobodno razpolaganje zmagovalcev. In italijanska vojska je vdrla do Vrhnike...

Samo dr. Korošec in njegovo ljudstvo sta bila za Slovenijo, ki še ni imela uradno vpisanega rojstva.

Pa je vendarle politika, ki jo je zamislil, ustvaril, vodil, nosil zanj odgovornost in ki ga časti, rešila veliko večino slovenske zemlje in ljudi v novo narodno svobodo in v nove razmere lepega napredka.

Za 20 let in nekaj več Koroščevo dela za Slovenijo v Jugoslaviji stoje in pričajo spomeniki: Akademija znanosti in umetnosti, Univerza, Visoke šole, vse narodno šolstvo, stanovske zbornice, ustanove socialnega zavarovanja, nove industrije in druga ognjišča zaslužka in napredka. Najvažnejše vrhunske ustanove je sam ustvaril, druge so zrastle v ugodni klimi njegove dobe na Slovenskem.

V gotovi meri je kar prav, da nikdar nismo zadovoljni z doseženim. Ta nezadovoljnost sili v nove zagone.

Pa je vendar najlepša vseh lastnosti hvaležnost.

Kako ne bi bili hvaležni spominu moža, ki nas je izpred prepada v narodnostno nesrečo, če ne smrt, rešil v večjo in popolnejšo narodno-politično svobodo in 20 let skrbel za našo rast in blaginjo, da je bila tedaj uspešnejša in bogatejša kot kdajkoli dotlej.

Kako ne bi bil dvojno hvaležen prav sedanji rod, ki ima med svojimi še take, ki so doživeli:

I. Kako nas je dr. Korošec s skrbno in vestno uporabo razmer v prvi svetovni vojni brez vsakih žrtev krvi in življenj prepeljal iz ene države v drugo v najtesnejšem izvrševanju ljudskih želja in zahtev. In

II. Kako so nas politični šarlatani v drugi svetovni vojni pognali v morje krvi in bridkosti za nič kot le za nasičenje samopašnosti komunistične partije, ki jo je dr. Korošec s svojim ljudstvom vred smatral za najtežjo bojezen sedanje družbe.

Dr. Miha Krek

Ob duhovni podobi škofa Gregorija Rožmana

Ob desetletnici njegove smrti

V mesecu novembru smo se Slovenci po svetu spominjali veličine škofa dr. Gregorija Rožmana, ki nas je zapustil pred 10. leti. Naj njegova duhovna podoba živi v našem spominu, v naših prizadevanjih in delu.

Škof Gregorij Rožman je v svojem življenju reševal človeka, reševal svoj narod s tem, da mu je neprestano prižigal luči resnice, stalno branil pravico in kazal jasne ideale. Pri tem delu pa ni nikogar žalil in ni obsojal človeka, obsojal je zmote in zablode. Njegova pot je bila ravna, njegov nauk in vse delo usmerjeno k večnosti, k Bogu. To usmerjenost, to „kvišku srca“ je hotel dati tudi vsemu posvetnemu delu. K Bogu naj vodi politika, kultura, znanost, zabava in svetne dobrine. Samo v tej usmerjenosti bo zavarovano narodovo mesto v zgodovini narodov. Bil je dosleden. Vijugastih potov, skakanja z desne na levo ni poznal. Svoj nauk je potrjeval s trpljenjem, s katerim je Bogu plačeval za zgrešena pota drugih. Ni se menil za sodbo tega sveta. Od njega ni pričakoval ne priznanja, ne opravičenja. Sam mi je dejal: „Šele v nebesih bomo opravičeni.“

Bogata je duhovna dediščina pokojnega škofa Gregorija. Premalo se zavedamo, da je naša last. Med nami je toliko drugih stvari, ki se nam zdijo važne in velike. To pa zato, ker smo sami tako pritlikavi, da nismo zmožni, da bi naš pogled objel cel svet. Danes je v resnici važno samo eno: ali bo nad vsem svetom zasvetila rdeča zvezda, ali pa bo temu svetu posijalo sonce božjega usmiljenja. Če bo prvo, bodo vsi naši „veliki“ problemi rešeni in to ne po naši volji in ne po naših željah. Če bo drugo, bo rešeno vse in sicer bo prav rešeno. Danes ni več svetne moči, ki bi božjemu usmiljenju priborila mesto nad rdečo zvezdo. Če bodo svetne sile merile svoje moči, bomo vsi zgoreli v atomskih plamenih.

Zato so nasledniki apostolov s Kristusovim namestnikom izbrali edino možno pot rešitve: obnova, razgovor, združenje. Sv. oče se pogovarja s pravoslavnicami, sprejema protestante in gosti poglavarje poganskih verstev. Mi pa smo sprejeli en krst, izpovedujemo isto vero in prejemo isto Telo, a smo zdrobljeni, drug drugemu obračamo hrbet in izpodjedamo zdrave krščanske osnove sožitja. Naša skupna usoda more biti samo pogin, če ne bomo znali najti skupne poti v življenje.

Zakaj ne bi ob duhovni zapuščini pok. škofa Gregorija stopili na isto praktično pot, kot nam jo kaže Cerkev? Če priznamo škofov nauk smo že eno; če njega, škofa, vzamemo za vzgled, moramo biti skupaj; če smo mu rekli pastir, pojdimo skupaj za njim; če je bil dober, zakaj bi bili mi hudobni. Vse pa, kar mislimo, da nas loči, lahko po njegovi priprošnji v našem razgovoru okrog mize spoznamo za ničevno in zrelih ljudi nevredno.

Peter Markeš

Nevarno popuščanje komunistični napadalnosti

Komunistična propaganda je s pomočjo svetovnega komunističnega tiska in takoimenovanih „liberalnih“ struj v demokratičnih državah porinila svobodne demokratične države z Ameriko na čelu v defenzivno pozicijo in jih vse po vrsti prisilila, da morajo milo ali strogo nastopati proti „borcem za mir“, ki z divjimi demonstracijami proti vojski v Vietnamu vznemirjajo cele dežele.

Vprašati se moramo, kako je sploh bilo mogoče, da je v svobodnem svetu val levičarstva pljusnil tako visoko in s svojimi nazori preplaval javno mnenje, da se je vrinilo celo med cerkvene kroge krščanskih veroizpovedi.

Pri konfrontaciji nasprotnih sil je po naravni logiki vsako popuščanje vedno prisiljeno k umikanju. To že 30 let delajo voditelji zapadnih velesil. Popuščali in prepuščali so državo za državo, izgubili in komunistom prepuščali pozicijo za pozicijo in so se s takim ravnanjem komunistom dali razorožiti od najmočnejšega orožja za zaščito svobode: **zaupanja ljudstev v moralno in vojaško silo svobodnega sveta**. Cincajoča vojska v Vietnamu in brezbrizen sprejem dejstva sovjetske zasedbe Češkoslovaške nezaupanje v moralno vodstvo Amerike in zapadnih držav ogroženim državam naravnost narekuje previdnost, da še enkrat s svojim prevaranim zaupanjem ne zdrviijo v pogubo, kot se je tolikim že zgodilo v zadnjih 30 letih.

Ko vsa komunistično dirigirana levičarska propaganda trobi o miru in je za 15. oktober z „Memorandom“ vzdignila toliko ameriške javnosti za takojšen umik iz Vietnama, da so zapeljali celo nekatere škofe, da so k „Memorandumu“ tudi svoj piskerček pristavili, pa poglejmo, kako komunisti pripravljajo svoj „mir“, da si zagotovijo končni uspeh in zmago.

1. septembra t. l. je predsednik Severnokorejske komunistične vlade preko radija napadel Združene države Amerike in javno očital, da Amerika pripravlja novo vojsko proti Severni Koreji. Skoraj ob istem času pa je neki uradnik ameriške ambasade v Moskvi na šeremetovem letališču videl prihod izredno številne severno korejske vojaške delegacije pod vodstvom obrambnega ministra generala Choe Hyona. Potem se je reklo, da je general Choe Hyon v Moskvi na počitnicah, kar pa ni pojasnilo, zakaj je prišlo z njim več kot 30 generalov, višjih poveljnikov severno-korejske armade, letalstva in mornarice. Na letališču jih je pričakal in pozdravil sovjetski obrambni minister maršal Andrej Grečko s celotnim generalnim štabom. Komunistična obramba in razne priprave so zelo podobne enaki situaciji tik pred severnokorejskim napadom na Južno Korejo. Ameriški strokovnjaki za Daljni vzhod premišlujejo, kaj naj vse to pomeni, ker vse

okolščine so silno podobne tistim pred komunističnim napadom na Južno Korejo v letu 1950.

Kaj sta šušljala Gromiko in Tito?

Vzporedno z vojaškimi in diplomatskimi potezami na Daljnem vzhodu Sovjeti sistematično pripravljajo tudi uklepanje Zpadne Evrope. Izredno pojačena sovjetska mornarica v Sredozemlju že kar vznemirja varno zaledje južnega in jugovzhodnega boka NATO obrambe.

Tajni razgovori med sovjetskim zunanjim ministrom Andrejem Gromikom in Titom morda nakazujejo bodoče sovjetske vojaške cilje v Evropi. Sovjetom zveste članice Varšavskega pakta so namreč bile neuradno obveščene, da so se razgovori med Gromikom in Titom nanašali tudi na Albanijo in nujnost vzpostaviti tam sovetom naklonjen komunistični režim. To znači, da sovjetski vojaški voditelji smatrajo, da so zapadne sile notranje dovolj zrahljane in ne bi upale vojaško reagirati, če sovjeti zasedejo novo važno strateško pozicijo ob Jadranskem morju. Ameriški obveščevalci že več mesecev prejemaio izza železne zavese informacije, da sovjeti pripravljajo padalsko zasedbo Albanije. Ameriški obveščevalni organi smatrajo, da sta se Gromiko in Tito sporazumela za privolitev zračnega prevoza sovjetskih padalcev preko jugoslovanskega ozemlja, kakor je Tito že pristal za časa vojske med Izraelom in Egiptom. Zadevni razgovori med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo so se dejansko že začeli pred 6 meseci ob obisku sovjetskega ambasadorja Ivana Benediktova pri Titu. Na tem sestanku je Benediktov povedal Titu, da mora Sovjetska zveza za svojo varnost štacionirati svoje vojaške sile bliže Italiji in Grčiji, ki sta najbolj napoti komunističnemu napredovanju.

Takoj po tem razgovoru je Tito javno spremenil svoj hladni in nezaupljiv odnos do Sovjetske zveze, kar je bilo očitno v Titovem govoru 27. avgusta. Ameriška Centralna inteligenčna agencija je dobila v roke nepopravljen tekst Titovega govora, v katerem so bili tudi ti-le odstavki: „Naš razredni sovražnik še ni eliminiran v svetu. Še živi, deluje in minira našo družbo in ovira napredek. Mi moramo energično reagirati in pravočasno! Imamo pravico odločno udariti po tistih, ki rujejo proti socializmu in preprečiti njih aktivnost. Imamo ogromno odgovornost, kajti svetovna komunistična revolucija še ni končana!“ Kot znak solidarnosti, so sovjetski diplomati ta Titov govor s polnim tekstom razposlali vsem organom komunističnih partii sovjetskega bloka.

Eno postransko korist pa je ponovno zблиžanie med Titom in Sovjetsko zvezo le imelo. Poročilo namreč dobesedno zaključuje: Titovo zadnje zблиžanie z Moskvo še enkrat onominja svet, da je jugoslovanski diktator še vedno komunist s srcem in dušo in da je njegovo od časa do časa sodelovanje z zapadom izkoriščal le v svojo korist.

Kaj pa Amerika?

Anatolij V. Kuznecov, popularni sovjetski pisatelj, ki je pred kratkim prebegnil na zapad in dobil tukaj azil, je po svoji prejšnji funkciji več let imel najbolj zaupen vpogled v sovjetsko podtalno delovanje v zapadnih državah. Med drugim je tudi razkril, da imajo sovjeti svoje agente v visokih vladnih položajih v Angliji in Ameriki. Amerikanski obveščevalni uradniki so bili naravnost zaprepaščeni, ko jim je razkrival delo in načrte sovjetskih agentov na zapadu. Nixonovi svetovalci s Kissingerjem na čelu pa so odbili vsak nasvet in predlog, da bi se Kuznecova razkritja in njegovo poznavanje notranjih razmer v vodstvu Sovjetske zveze, njegovo popularnost pri mladini izrabilo za diskreditiranje komunističnih vlad in za svarilo podtalnega delovanja komunističnih agentov.

Tudi svobodne narode morajo voditelji vzpodbujati in z dosledno državniško politiko dajati svojemu narodu zgled poštenih odnosov v tekmi interesov med narodi. Kadar pa narod pogreša na vrhu zglede za posnemanje, zapadejo tudi nižje ustanove do posameznikov skušnjavi egoistične tekme za materialne dobrine. Država in skupnost sta le še nadležno breme. Taka družbena bolezen pač danes razjeda odpornost Amerike in svobodnega sveta. Vzdramil in spametoval jih bo le močen sunek pod rebra.

Zmešani pojmi

V Montevideu je bil v mesecu maju letošnjega leta tretji kongres Mednarodne zveze mladinske krščanske demokracije, katerega so se udeležila zastopstva iz Evrope, Azije in Južne Amerike. Na tem kongresu se je videlo, kako globoko je komunizem prodril v vrste južnoameriške mladine. Videlo se je jasno, da si je komunizem izbral prav mladinsko krščansko demokratsko organizacijo za svojo infiltracijo. To se mu je v veliki meri tudi posrečilo. Na kongresu so npr. navdušeno ploskali Che Guevari, Fidelu Castru in Vietkongu, mrmrali pa, ko je neki delegat omenil Boga. Ko je slovenski delegat predlagal obsodbo komunizma, tudi Titovega, je bil njegov predlog zavrnjen. Južnoameriški delegati so zahtevali „revolucijo, čeprav krvavo in s sodelovanjem kogar koli.“ Glasovali so proti predlogu kubanskega mladinskega delegata (v bgeunstvu), da naj se od Castra zahteva, da izpusti 80.000 političnih zapornikov, dočim so z velikim navdušenjem glasovali za predlog, da mora španski Franco izpustiti 100 političnih zapornikov.

Kongresa sta se udeležila tudi dva slovenska delegata — **Andrej Fink** in **Tone Mizerit** — iz Argentine. Nastopila sta skupaj z ostalimi evropskimi delegati za resnično krščanske in demokratične ideale, ki so v skladu s slovensko in evropsko tradicijo in ki so bili vodilo tistim tisočem Slovencev, ki so se doma odločili za borbo zoper komunizem in ki so zaradi njih v letu 1945 zapustili domovino. Zato sta zavrnila vse resolucije južnoameriških delegatov, ki niso bile v skladu z demokratičnimi načeli. **F.**

Komunistične metode osvajanja sveta

(Nadaljevanje in konec)

Komunistični obrazec za vselejšno zmago

V svoji strasti za zmagami so komunisti razvili formulo, katera jim omogoča biti vselej zmagoviti.

En primer so premeteno organizirane cestne demonstracije. Če potečejo brez vsakršnih izgredov pridobijo komunisti na ugledu. V nasprotnem primeru, če mora policija uporabiti silo, da demonstrante razžene, se takoj dvigne vik in krik o „policijski brutalnosti“, kar med slabo poučenimi državljani povzroči mržnjo do policije, nezaupanje do oblasti in počasno a gotovo moralno razoroževanje varnostnih organov. Če je kdo pri takih demonstracijah ubit — večasih komunisti sami koga ob taki priliki umore — takoj postane mučenec in heroj revolucije. Pogreb take žrtve nudi potem še lepše prilike za še večje demonstracije.

Še drugi in bolj prefinjeni način naj navedem, kako komunisti tudi ob navideznem porazu znajo ostati zmagovalci.

Na Kubi so leta 1962 Sovjeti gradili raketna oporišča na odprtih prostorih, toda tako da so jih ameriška izvidniška letala lahko slikala. Ševeda pa so glavne raketne instalacije gradili pod zemljo, v tunelih in skritih jamah, katerih ni bilo mogoče slikati.

Če bi Združene države ne reagirale, bi komunisti lahko ugotovili, do kakšne mere je ta velika dežela že psihološko poražena. Če bi pa sledila močna reakcija (to se je zgodilo), bi bili oni pripravljeni na pogajanja.

Pogoji poznejšega sporazuma pa so bili sledeči: Sovjeti so pristali na to, da bodo odstranili raketna oporišča, rakete odpeljali nazaj v Rusijo in „obljubili“, da ne bodo na Kubo vozili novih raket. Predsednik ZD pa je pristal na to, da sile ZD ne bodo napravile invazije na rdečo Kubo. Prav tako ne bodo dovolile invazije iz njenega ali katerega koli drugega teritorija v ameriški polobli, naperjene proti Kubi. Ta sporazum je pravzaprav pomenil priznanje rdeče Kube kot komunističnega zatočišča in oporišča v ameriški polobli, obenem pa zagotovilo, da so ZD s tem sporazumom sprejele odgovornost da bodo ščitile to komunistično zatočišče in gnezdo rdečih revolucionarjev. Tako še danes stoji!

Televizija, radio in časopisje v zapadnem svetu, posebej še v ZD, so to sovjetsko-ameriško konfrontacijo smatrali kot veliko zmago ZD, za komunizem pa klavrn poraz in umik.

Ko se je Nikita Hruščev naveličal poslušati take neumnosti, je v decembru 1962 v Moskvi dal sledečo izjavo:

„V čem smo se umaknili, se bo kdo vprašal. Socialistična Kuba obstoja. Kuba je in bo ostala svetilnik marxistične-leninistične ideje v zapadni polobli. Vzгляд njene revolucije se bo širil. Vlada ZD pa je dala zagotovilo, da njene

sile, niti sile kake druge države ne bodo napravile invazije na Kubo. Nevarnost atomske vojne je bila odstranjena. Torej, ali je bil to umik?"

Kdor je bral pisma, ki sta si jih izmenjala v času kubanske krize Nikita Hruščev in predsednik ZD, in katera so bila objavljena v „New York Time“, je lahko dognal, da je bila zmaga, o kateri se je toliko govorilo in pisalo, le namišljena. Resnični zmagovalci v tej krizi so bili komunisti.

Komunistična varljiva vojna pravila sprejeta od svobodnega sveta

Vsak od vas je bil gotovo že kdaj v cirkusu. V enem sem nekoč videl dva klovn, ki sta se merila v boksu. Eden je drugemu dajal navodila: Ko bom rekel „prični“, me lahko udariš in jaz bom udaril tebe; ko bom rekel „stoj“ morava oba prenehati. Tako je bil drugi klovn vselej tepen, čim je temu prisolil nekaj nepričakovanih okrog ušes, je ta zavpil „stoj“ in je oni moral prenehati. Potem mu jih je spet ta prišel deliti, dokler spet ni katero staknil in zavpil „stoj“. Tako je oni drugi vselej izgubil.

Ali ni točno tako med komunizmom in svobodnim svetom? Bore se dokler zmagujejo; prenehajo pa z bojem, čim vidijo možnost popolnega poraza.

Komunistom je bilo dano veliko zatočišče, odkoder so operirali proti svojim sosedom: v korejski vojni na drugi strani reke Yalu; Severni Vietnam proti Južnem Vietnamu; Kongo proti portugalski Angoli. Tunizijo in Maroko so rabili proti Alžiru. Kuba je danes osnova za vse komunistične operacije proti drugim ameriškim državam. (Jugoslavija je bila svoj čas zatočišče grškim komunističnim gverilcem).

Protikomunistični begunci iz dežel, kjer so se polastili oblasti komunisti z brutalno silo, pa ne najdejo dežele, ki bi jim dala pomoč v boju proti sovražniku, ki danes grozi tudi ostalemu svobodnemu svetu. Možje svobodnega sveta, ki so se borili — in se bore še danes, — da zaustavijo naval komunizma, plačujejo s krvjo in smrtjo neopravičljivo ugodnost, ki se daje našim zakletim sovražnikom.

Skoraj nepotrebno je pripomniti, da je treba za zmago to samomorilno politiko nemudoma spremeniti.

Kaj je potrebno: metode svobodnega sveta za zmago

Ne zavajajmo sami sebe, češ, ker zgodovina dokazuje, da je vsaka oblika totalitarne režima sovražna človeški naravi in zato nezmožna uspešno funkcionirati kot svobodna družba, da je prav tako nezmožna kot agresivna sila. Zgodovina prav tako dokazuje, da so totalitarne sile vselej grozile svetu. Dejstvo, da jim do danes ni uspelo zavladati nad svetom, ne izključuje možnosti, da bi z izboljšanimi in prefinjenimi metodami ali z močno oslabljenim nasprotnikom, ali obojnim, komunistom uspelo doseči sanje vseh norih diktatorjev v zgodovini: dominacijo sveta! Kremeljski imperialisti, ki so gospodujoča sila socialistično-komunistične konspiracije, so zato najnevarnejši sovražniki svobodnega sveta.

Srčka problema je sledeča: Mi moramo uničiti nasprotnika predno bi on imel večjo kontrolo nad svobodnim svetom. Iz vida ne smemo izgubiti dejstva, da bi za zadnjo zmago bilo zadostno, če imajo pod svojo kontrolo večji del sveta, ostali pa so njihovi simpatizerji, odvisneži ali nevtranci. Ko bi enkrat imeli tako kontrolo — in od tega niso več daleč — bi bilo nemogoče poraziti komunistično konspiracijo. Naša civilizacija bo padla v najtemnejše čase vseh časov in stoletja ne bomo mogli drugega storiti kot moliti.

Pozno je že, zelo pozno. Zato se moramo nemudoma organizirati in preiti v ofenzivo. Še nekaj let obotavljanja in stvari se bodo odločile v njihov prid. Mi rabimo akcijo, internacionalno organizirano akcijo, ki bo odvezla sovražniku ofenzivo in ga udarila trdo in brez prestanka. Mi ne moremo upati na zmago, ako ne preidemo v napad!

Velika naloga je — ohranjati voljo!

(Poročilo predsednika Karla Mauserja na občnem zboru
Zveze D.S.P.B. v Clevelandu)

Iskreno pozdravljam vse delegate organizacij in vse člane in prijatelje. Namen vsakega občnega zбора je, da pogledamo, kaj smo naredili in naredimo načrte za bodočnost, ki naj bodo takšni, da jih je lahko uresničiti. Marsikdaj je na občnih zborih tako, da se delajo velike črte in velike slike, včasih res samo zato, da se govori in da je na papirju mnogo videti. Saj ne rečem, da ne bi smeli imeti tudi velikih sanj, pa naj bodo le za okras resničnosti. Čas je za vse organizacije, da računajo s časom in da se zavedo, da so organizaciji v večjo korist tista majhna dela, ki jih dokončamo, kakor tista velika, ki jih samo sanjamo. Neizpolnjene sanje so ubijalci volje in bodočnost samo vozljajo.

Naj omenim predvsem poskus združitve. V Argentini je bila želja določene skupine, da se ustvari še tretja stran, ki naj bi združevala samo domobrance. Na sestanku, ki je bil zato sklican, je pa prišla na dan le volja, da je edino pametno, da se združi to, kar je razbito, ne da se še nekaj novega ustvarja. Vendar vse kaže, da je to še vse skrito v bodočnosti. Mislim pa, da je treba vsak tak poskus pozdraviti. Prepričan sam, da bo prišel čas, ko bo dozorelo spoznanje, da je samo čustveno gledanje na preteklost in bodočnost nemogoče, da nobena skupnost brez treznih sodba ne more ustvariti kaj posebnega. Ko bo v naši slovenski skupnosti trezna sodba šla s čustvom vstric, se bo dalo še marsikaj narediti.

Zdi se mi prav in potrebno, da na tem občnem zboru rečem nekaj besedi o člankih gospoda dr. Blatnika, ki ste jih vsi brali. Moj dober prijatelj je, visoko cenim njegovo dobro voljo in tudi vem, da je namen teh člankov spet zbuditi spomin na naše mrtve in njih žrtev. Osebnost sem prepričan, da je med pobitimi precej takih, ki jim je Bog dal gloriolo mučeništva v tistem

hipu, ko so prišli do Njega. Je pa velika nevarnost, če vzamemo mučenštvo množično. Naši čustveni odnosi do vseh teh, med katerimi so bili naši sorodniki, prijatelji in znanci, je nevaren magnet. V naših srcih vedno kaže v isto smer. Prav tako je s tistimi redkimi pričami, ki jih imamo. Prav tako tu vstaja nevarno mešanje političnega in verskega momenta. Imamo iz tega časa klasične primere svetega prepričanja — vzemimo zgled poljskega duhovnika, ki je v koncentracijskem taborišču umrl za drugega, ki bi moral v bunker smrti. Bil je oče, imel je otroke; duhovnik se je prostovoljno javil, da prevzame njegovo kazen. Umrl je v cementni podzemni celici. Če pomislimo, da so svetniški postopki trdi — mislimo na Barago, na Slomška — so še trši za množični proces. Vsi ti so bili ljudje, kakor mi, z napaškami, bili so vmes taki, ki bi morda vse storili, da bi se rešili, bili so tudi taki, katerih posamezna dejanja že v preteklosti nismo mogli braniti. Ta množičnost je vselej nevarna in moje mnenje je, preden se zapiše javno nekaj, kar seže globoko v versko pojmovanje, je tisto treba prej z mnogimi globoko premeditirati in na noben način ne pustiti, da bi nas čustva zanesla. Svetnike ne ustvarja Cerkev s svojimi dekreti, temveč Bog s svojo svetostjo in svojo voljo. Zato menim, da so mnogi med pobitimi svetniki; zunanji sij, oziroma pot do njega, če ga hočemo dokazati za množico, pa je lahko zelo nevarna in v gotovem času lahko bolj v škodo kakor v korist.

In še eno. Vsako leto gledamo, da bi organizacija storila kar se da dobrega, v tisti smeri, ki je v sedanjem času najbolj važna. Pisma iz Evrope nakazujejo, da ne smemo pozabljati na tiste, ki so po evropskih državah na sezonskem delu in spoznavajo nov svet. Mnenja sem, če hočemo v naši organizaciji svoje delo vršiti, moramo tem ljudem s tiskom, ki ga imamo na razpolago, pomagati k pravemu gledanju. Samo pogrevanje tistega, kar smo že stokrat povedali, ni dovolj. Treba je svoje prepričanje v tem času tako nositi, da smo sodobni, treba ga je ob razmerah, ki nastajajo, tako pokazati, da se jasno vidi, da je bilo pravilno že pred več kot 25. leti. Danes ni več čas, da bi idejo nosili okrancljivo s svojimi osebnimi čustvi, nositi jo moramo tako, da vsak vidi, da smo njeni pospeševalci zavoljo tega, ker je prava in smo ob vsem hudem do danes pri njej ostali. Ideje se ne hranijo z zagrizenostjo, ideje se vedno branijo s preprostostjo. Ideje, branjene iz zagrizenosti, postajajo diktatorske in sodnijske — čas za tako je mimo. Mi smo tu, da kažemo po svojih močeh, v čem se je taktika komunizma spremenila, da kažemo, kaj je komunizem narodom prinesel in kaj odnesel. Samo bučanje brez načrta ni veliko vredno.

Po svoji vesti sem dolžan za konec tole reči. Od celega Zvezinega odbora sem najmanj naredil. V opravičilo smem reči, da me muči povest o Baragi in še marsikaj. Prav tako pa sem dolžan posebej poudariti velike zasluge, ki jih ima tajnik **Jože Melaher**. To je človek, ki nosi največ dela in rad bi mu tu javno povedal, da sem si štel v čast in si štejem v čast, da sem smel z njim sodelovati. Hvala vsemu Zvezinemu odboru, hvala vsem delegatom in vsakemu članu posebej za vsako, tudi najmanjšo stvar, ki so jo v dobro organizaciji naredili. Če bomo ostali tako skupaj kakor doslej,

če bomo drug drugemu zaupali kakor doslej, imamo pred seboj še marsikaj, kar bomo lahko storili. In to je življenje. Upanje, da je jutri še en dan, ki ga lahko napolnimo z dobrim namenom, s trdnostjo, napolnimo že s tem, da javno izpričujemo, kje stojimo. Morda bo že samo to nekomu vrnilo voljo, da gre tudi sam s tem življenjem naprej.

Veliko poslanstvo, ki je v tem času silno potrebno je, ohranjati voljo. Z njo bomo vse zmogli, brez nje bomo vse zapravili. Če nam to voljo naš letošnji občni zbor utrdi, smo dosegli veliko. Prosimo Boga zanjo vsak dan, drugo se nam bo navrglo.

Sprememba struktur

Pogosto poslušamo in beremo zahteve po spremembi družbenih temeljev ali — z moderno besedo — „struktur“. Te zahteve postavljajo delavski sindikati, dijaške organizacije, politične stranke itd. Tudi na nekaterih duhovniških sestankih je že bilo slišati zahteve po spremembi „struktur“.

Značilno pa je to, da nihče jasno ne pove, kaj so pravzaprav družbeni temelji ali „strukture“ in kakšne spremembe naj bi se izvršile. Naglaša se samo magično geslo: „Zahtevamo spremembo struktur, potem pa bo vse dobro.“

Koliko je vredno to geslo in kakšno rešitev nam obljublja, bomo spoznali, če si na kratko ogledamo, kaj so družbeni temelji. Predvsem moramo vedeti, da ti temelji niso povsod enaki. V svobodnem demokratskem svetu so pod vplivom krščanstva nastali neki določeni družbeni temelji, ki jih imenujemo tudi „človeške pravice“; v pokrajinah, kjer vladajo komunisti, pa veljajo zopet drugi temelji. Na katere temelje mislijo tisti, ki zahtevajo na ves glas „spremembo struktur“? Ali bi radi spremenili komunistične ali svobodne-demokratske, zapadne in krščanske? Precej jasno je — vsaj za tiste, ki znajo prav presojati svetovne dogodke —, da se zahteva po spremembi nanaša na družbene temelje svobodnega sveta. Tisti, ki glasno zahtevajo te spremembe, spadajo v tabor levičarjev, javnih ali prikritih komunistov in njihovih sopotnikov, zapeljanih koristnih būdal, ki po papagajsko ponavljajo neka gesla in pri tem nič ne razmišljajo, kaj ta gesla v resnici pomenijo.

Poglejmo, na katerih družbenih temeljih sloni svobodni in demokratski družbeni red.

Predvsem sloni na **svobodi**: mišljenja, vesti, prepričanja, vere ter svobodnega izražanja svojih misli in vere v govornem in pisani besedi; dalje sloni na svobodi zborovanja, združevanja, gibanja, svobodne izbire poklica; na **enakosti in enakopravnosti** vseh ljudi pred zakonom in oblastmi; na **demokraciji**, to je pravici vseh, da odločajo o vseh vprašanih javnega življenja; na priznanju zasebne lastnine, ki pa mora biti v službi družbe, in na priznanju zasebne pobude; na priznanju pravice staršev, da odločajo način

vzgoje svojih otrok bodisi v državnih bodisi v zasebnih šolah; v pravici vseh do dela in primernega družinskega zaslužku; v pravici do osebne varnosti; v neodvisnosti sodnikov.

To so nekateri izmed družbenih temeljev ali „struktur“ svobodne demokratske in tudi krščanske družbe. Tem nasproti stojijo temelji komunistične družbe, kjer je le omejena svoboda mišljenja, prepričanja in vere, kjer morajo biti razne kategorije državnih uslužbencev in častnikov ateisti, kjer velja svoboda združevanja in zborovanja samo za komuniste, kjer je že itak utesnjeno delovanje cerkve omejeno zgolj na cerkvene zgradbe, kjer so določene visoke šole in določeni poklici rezervirani samo za partijske otroke, kjer je dovoljena samo ena politična stranka — komunistična, kjer ni neodvisnih sodišč, kjer ni zasebne lastnine na produkcijskih sredstvih in zato tudi ni mogoča zasebna gospodarska pobuda, kjer je vzgoja otrok državni monopol itd.

Sedaj vidimo, kam vodijo spremembe struktur. Tisti, ki v svobodnem demokratskem svetu zahtevajo spremembo struktur, ne zahtevajo nič več in nič manj kot uvedbo komunističnega družbenega reda. Ker pa se bojijo priti na dan z jasno besedo, zavijajo svoje namene v prijetno zvoneče geslo in zahtevo po „spremembi struktur.“

Gotovo so tudi v svobodnem demokratskem družbenem redu potrebne nekatere spremembe v skladu z duhovnim in materialnim napredkom človeštva. Marsikje delavci še nimajo pravičnih, družinskih plač. Marsikje je potrebna agrarna reforma. S tem pa ni rečeno, da je potrebno rušiti sedanje družbene temelje in postavljati nove — komunistične, ki so se izkazali za nečloveške, nazadnjaške, protinaravne, protikrščanske in krivične. Sm R

Katoličan in politika

General jezuitske družbe p. Arrupe je dopisniku španske revije „Indice“ izjavil, da katoličan današnjega dana ne sme biti brezbrizen glede politike. V pojasnilo tega je postavil p. Arrupe primer rasizma in rekel, da pred pojavom rasizma naša jezuitska družba ne more biti pasivna. Če bomo pri tem pojavu in pri podobnih molčali, ne bomo vršili svojega poslanstva. Prav tako odločno odklanjamo tisto naziranje, ki zagovarja pasivno stališče pri obravnavanju socialnih krivic in skuša to stališče opravičevati celo z evangelijem. Prav tako pa tudi nima prav druga stran, ki skuša s pomočjo evangelija dokazovati, da so priporočljivi revolucionarni upori. Da, evangelij zahteva globoke spremembe, ki naj jih izvedejo laiki na političnem področju. Toda naloga duhovnikov — in tudi članov jezuitske družbe — ni v tem, da bi vršili konkretne ideološke politične operacije; te naj prepuščajo laikom in naj jim samo pomagajo, da bodo te politične operacije prežete z evangeljskim duhom v vseh primerih, tudi v revolucionarnih.

(„La Razón“, Buenos Aires, 6.10.69.)

V spomin generalu Leonu Rupniku

Govor g. R. Brasa na spominski proslavi

V dneh, ko je vsa Evropa in tudi naš slovenski narod še trpel pod ošabnim škornjem nacizma, v dneh, ko smo do smrti izmučeni omahovali pod težo fašističnega cinizma, ki je pod plaščem toliko opevane in domišljajoče si „maske kulture“ sejnal med nas le smrt, v času, ko je zavezniški trgovec obračal hrbet vsem, ki so v smrtnih mukah zaman iskali tiste roke, ki jim je bila v miru ponujena kot roka prijatelja — zaveznika, v tistem času, ko je rdeči internacionalec že pribil na križ ves naš narod, ki je v smrtnih mukah samo še čakal, da mu umore srce, takrat je general Leon Rupnik — čigar 23-te obletnice smrti se danes spominjamo — odločno zaklical: Zadosti!

Ves poštenu del slovenskega naroda je sprejel ta klic kot balzam za svoje rane, žalibog pa je ta isti klic odmeval preko oceanov izmaličen in ob koncu vojne so ga na mednarodni tehtnici zavrgli kot spačka in s tem je ves naš narod prejel milostni smrtni strel.

Po več kot dveh desetletjih je podoba gen. Rupnika ostala v naših srcih jasna in čista, kot je bil jasen in čist ideal njega takrat, ko je ustanavljal Slovensko Domobranstvo. In to — S. D. — sta bile na široko odprti roki opore in pomoči: to je bila tolažba in upanje slehernemu Slovencu, ki svoje in narodove usode ni tlačil v pest mednarodnemu komunizmu.

Ko je v tistih usodnih časih stopal gen. Rupnik na najvišje mesto svojega naroda, se je zavedal odgovornosti, ki je padla nanj, pa tudi smrtni nevarnosti, v katero je postavil svoje lastno življenje. A ni pomišljal. Svojemu narodu je hotel dati vse najboljše, kar je premogel. Ko je morilec, pijan bratomorne krvi tisočev naših junakov, zahteval še kri generala, je ta z odločnimi besedami: „Čista je moja vest!“, stopil pred morilski nož, ki mu je prebodel srce, tradicionalni strel v tilnik pa potrdil njegovo smrt. Torej — tudi lastno življenje je dal za svoj narod, kot tisočji naših junakov.

Vojska S. D. je bila pomanjkljivo oborožena in tudi vojaki so se tega zavedali. V potrdilo te moje trditve navajam sledeči resnični dogodek: V marcu 1945. leta je skozi Žužemberk korakala vojska ROA (Ruska osvobodilna armada), do zadnjega moža oborožena z brzostrelnimi puškami. Domobranci smo stali ob cesti in strmeli nad tem automatskim orožjem. Ob meni se je oglasil preprost domobranec — kmečki fant: „Da bi vsaj vse to šlo k partizanom!“ Začuden smo se ozrli vani, on pa je mirno nadaljeval: „Tako bi mi domobranci vsaj do dobrega orožja prišli!“

Če smo imeli slabo orožje, zakaj pa je bilo SD tako zmagovito in v boju s komunističnimi tolpmi nepremagljivo?

Vzrok temu je bil duh reda in discipline, duh enotnosti in borbenosti ter ljubezen do stvari. Tega duha je SID posredoval njen ustanovitelj in pokrovitelj gen. Leon Rupnik.

Če bi ta duh še vel med nami bivšimi protikomunističnimi borci, danes ne bi bilo dveh borčevskih organizacij. Prepričan sem, da je podoba generala še živa v naših srcih, zato prav gotovo ni več daleč dan, ko bomo svojo borbo proti komunizmu — danes sicer z mečem duha — nadaljevali bolj učinkovito v spet enotni borčevski organizaciji.

V domovini pripoveduje 82-letna ženica, da še danes, po tolikih letih, nosi v ušesih tisto grozno kričanje iz skupnega groba, ko so gola in ranjena telesa naših junakov polivali z živim apnom. Še strojnice ga niso prevpile.

Ta krik bi morali slišati tudi mi. Ta krik groze in trpljenja, krik najvišje žrtve bi moral napolnjevati tudi naša srca. Potem bi bile naše vrste trdne, brez omahovavcev in brez kompromisarjev. Žrtve Turjaka in Grčarič, pa za nameček še pobiti domobranski bataljoni iz Vetrinja, nam morajo biti neizpodbitni dokaz, da s komunisti kompromisa ni, kot ga ni bilo v času gen. Rupnika. Kot takrat, tudi danes izravnajmo našo protikomunistično vrsto. Kdor noče v naš zbor, naj izstopi! Za sredince in omahovavce ni prostora med nami. Naša protikomunistična vrsta mora biti trdna, kot neprobojni domobranski bataljoni pod vrhovnim poveljstvom gen. Rupnika. Tako upravičeno pričakuje od nas trpeča, pa zato upanja polna naša domovina.

Morivcem tisočev naših slovenskih življenj smo odpustili, saj je odpuščanje lastno plemenitemu srcu, a pozabili nismo in ne moremo, ker preveč boli; pa tudi ne smemo, če se le še vsaj malo zanimamo za bodočnost naše Slovenije. Naše izkušnje v Grčaričah, Turjaku in Vetrinju, ter dogodki po vojni nas še vedno uče, da edini možni dialog s komunisti je meč jekla in duha...

Pravično je, da se ob današnji priliki spomnimo tudi dr. Hacin, šefa domobranske politične policije, ki je z generalom sedel na isti zatožni klopi med sodniško burko pred 23-timi leti. Dr. Hacin je bil mož jeklene volje, mož reda in discipline ter odločen protikomunist.

V svetu, pa tudi med našo emigracijo se slišijo posamezni glasovi, da danes ni več moderno biti protikomunist, ker biti proti je negativno. To zadnje je res. Toda mi smo za nekaj pozitivnega, kot stoji zapisano na tem spomeniku: borci za pravo ceno človeka, za krščansko omiko, borci za resnično svobodo. Smo pa proti komunistični ideologiji, ki je satansko delo, ker krati človekovo svobodo, ki je največji dar božji.

Če danes biti protikomunist ni več moderno, je pa zato potrebno in za nas posebej še častno, ker smo člani naroda, ki se je prvi boril proti največjemu zlu 20-tega stoletja. Vsi, ki danes streme za resnično svobodo naroda, kateremu pripadajo in vsi, ki po božjem nauku ljubijo svojega bližnjega, stojijo na naši protikomunistični strani, ker se zavedajo, da

je danes samo enotna fronta proti komunizmu edini neprodušni jez, ki lahko ubrani ves svet pred poplavo komunistične nevarnosti.

Visoko postavnega, sivolasega generala Rupnika sem videl zadnjikrat v Serviglianu v Italiji, ko se je sprehajal s svojim bivšim ožjim sodelavcem po cesti med vso revščino taboriščnih barak. Ob srečanju me je pogledal, prikimal in zdi se mi, da tudi malce nasmehnil. Še danes ne vem, če sem ga takrat pozdravil. Nikoli nisem imel ob tem spominu občutka, da bi takrat srečal skrušenega in potrtega človeka, kot je bilo pisano med nami. To zadnje srečanje z generalom še nosim trdno zapisano v svojem spominu, dasiravno še danes ne vem, kaj je hotel povedati s tistim pogledom, ki je takrat prav gotovo zrealil njegovo dušo. — V naših emigrantskih časopisih smo brali, da so takrat na eni strani sprejemali generala s hladnim razumom, kot nezaželjeno osebo, na drugi pa so mu hoteli z vso sentimentalnostjo idealizma pripraviti sprejem s zastavami. — Kdo je imel prav takrat si še danes večkrat med seboj dokazujemo. Po več ko 20-tih letih je otroško lahko presojati takratne dogodke, posebno še če želimo, danes, kako naj bi se takrat dogodili. Ni pa bilo enako lahko odločiti se pravilno v tistih trenutkih ko je bil prav isti trenutek odločilen za vso zgodovino. Prepričan sem, da je tudi general popolnoma razumel našo razdvojenost, ker je določeno vedel, kaj je hladnokrvni razum in čist ideal. Bil ju je poln tudi on, ko je ustanavljal SD. Razum nam je veleval, da smo se odzvali Rupnikovemu klicu in ideal nas je vodil — če je bilo potrebno — tudi pred puške rdečega kriminalca. Hladnokrvni razum in čisti ideal sta se znašla v enotnosti sinjih domobranskih uniform pod pokroviteljstvom generala Rupnika. V tej prvi slovenski narodni vojski ali pa tesno z njo so se borili možje, ki jih v naši četrstoletni zgodovini radi postavljamo za zgled naši idejni čistosti. V naših sreih še odmevajo besede našega pokojnega škofa Rožmana: „Če bi se zgodovina ponovila, bi v bistvu enako ravnal!“ Še slišimo zadnje besede Velikonje in Hacina: „Komunizem je zločin!“

Bodimo hvaležni našemu skupnemu Stvarniku, da nam je v letih izkušnje, ki je bila v strašnem trpljenju, kronanim s še danes nepreštetimi krvavimi žrtvami, poslal Rožmane in Ehrliche, Rupnike in Hacine, Velikonje in druge odločne protikomuniste, ki so jasno kazali pot prave svobode in zato čiste sreče vsega našega naroda.

Ne poznamo kraja naše domovine, kjer čaka general Rupnik z svojo vojsko večnega vstajenja. Poznamo pa njegovo misel, ki nas je v času trpljenja združila v mogočno enoto. Naj nas njegova misel poživi tudi danes, da homo vztrajali na poti, ki nam jo je v svojih večnih načrtih odločila milost božja.

Pok. generalu Rupniku naj gre naša zahvala, želeč mu večne luči v zaslužení slavi!

VISOKO ODLIKOVANJE PADLEMU SILVESTRU SEKNETU

Starši Silvestra Sekneta — Florijan in Marija Sekne, Cleveland — ki je 12. aprila 1969 padel v Vietnamu, so prejeli sledeče posmrtno (drugo najvišje) odlikovanje:

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

S tem se potrjuje, da je
**PRESEDNIK ZDRUŽ. DRŽAV AMERIKE PODELIL ODLIKOVANJE
MEDALJO SREBRNE ZVEZDE**

Lance Corporalu **SILVESTRU SEKNETU**,

UNITED STATES MARINE CORPS,

ZA JUNASTVO V BORBI

12. aprila 1969.

19. junija 1969.

Državni pečat

Department of navy of the
UNITED STATES OF AMERIKA

John H. H. Chapman
Secretary of the Navy

Spremno pismo se začenja:

Predsednik Združenih držav Amerike s ponosom poklanja

MEDALJO SREBRNE ZVEZDE

kot posmrtno odlikovanje

Lance Corporalu **SILVESTRU SEKNE**,

UNITED STATES MARINE CORPS

za častno žrtev v vojaški službi

Kakor smo vsi sožalovali ob nesreči družine Sekne, ko jim je padel sin Silvester v borbi proti komunizmu v Vietnamu, se vsi Slovenci čutimo počaščeni ob visokem ameriškem odlikovanju mladega Slovenca iz naše sredine, ki je moral s svojo žrtvijo življenja dopolniti, kar smo starejši pred 25 leti v začetku napadalnega pohoda svetovnega komunizma v domovini začeli.

Original listine o odlikovanju se glasi takole:

THE UNITED STATES OF AMERICA

This is to certify that

THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA

HAS AWARDES

SILVER STAR MEDAL

to

Lance Corporal SYLVESTER SEKNE,

United States Marine Corps
FOR GALLANTRY IN ACTION

on 12 April 1969

Given this 19th day of June 1969

Seal:

Department of the Navy

UNITED STATES OF AMERICA

Secretary of the Navy

John H. H. Chapman

The President of the United States takes pride in presenting
the SILVER STAR MEDAL posthumously to

Lance Corporal SYLVESTER SEKNE;

UNITED STATES MARINE CORPS

for service as set forth in the following

CITATION:

"For conspicuous gallantry and intrepidity in action while serving as a Squad Leader with Company E, Second Battalion, Seventh Marines, First Marine Division in connection with operations against the enemy in Republic of Vietnam. On 12 April 1969, during Operation Oklahoma Hills, Corporal Sekne's platoon was moving down a hill when the point squad came under fire and sustained several casualties. Rapidly analyzing the situation, Lance Corporal Sekne began maneuvering his squad toward the hostile emplacement, then, realizing the urgent need for silencing the enemy fire, he quickly moved past his men, and fearlessly throwing hand grenades and firing his rifle, he destroyed the hostile machine gun position. While cautiously deploying his men through the area as they searched for additional enemy positions, Lance Corporal Sekne and his squad came under a heavy volume of hostile sniper fire. Observing a Marine positioned in the direct line of the enemy fire, he unhesitatingly exposed himself to the hostile fire as he pushed the man to safety and was mortally wounded as a result of his valiant act. His heroic and timely actions inspired all who observed him and contributed significantly to the accomplishment of his unit's mission. By his courage, aggressive fighting spirit and selfless devotion to duty, Lance Corporal Sekne upheld the highest traditions of the Marine Corps and of the United States Naval Service. He gallantly gave his life in the service of his country."

FOR THE PRESIDENT,

H. W. BUSE, Jr.

Lieutenant General, U. S. Marine Corps,

Commanding General, Fleet Marine Force, Pacific

Strupeno pisanje „Mladja“

Komunističnim veljakom v Ljubljani so verni in narodno zavedni koroški (kakor tudi primorski) Slovenci že dolgo trn v peti. Z najrazličnejšimi sredstvi skušajo razbiti enotnost koroških Slovencev, uničiti njihove katoliške politične, kulturne, gospodarske in vzgojne organizacije. Posebno jim je trn v peti Mohorjeva družba in slovenska duhovščina.

V zadnjem času so komunisti poskušali z novim napadom — s kulturno „ofenzivo“ in sicer s pomočjo revije „Mladje“. Po dolgem presledku je namreč zopet izšla nova številka (7-8) „Mladja“, toda ne več kot kulturna oz. literarna revija, kar je bila v svojih dosedanjih šestih številkah, ampak kot izrazito politična revija s prav tako izrazito protikrščansko tendenco. Iz člankov kar bruha strupeno sovraštvo zoper vse, kar je katoliškega. Denar za novo izhajanje revije je dalo na razpolago ljubljansko komunistično vodstvo potem, ko je dobilo zagotovilo, da bo revija pisalo v marksističnem (komunističnem) duhu in bo napadala in rušila slovenske katoliške postojanke in versko in narodno miselnost med koroškimi Slovenci.

Značilno za novo številko „Mladja“ je, da nikjer ne napado „slovenskih“ levičarjev na Koroškem, ki jim je slovenstvo že precej deveta brigada; saj so politično že utonili v avstrijski nemški socialistični stranki, svoje otroke pa so zapisali v nemške šole (podobno kot „slovenski“ komunisti na Primorskem). „Mladju“ je ideal dr. Kreisky, predsednik avstrijske socialistične stranke, ki kot odgovorni avstrijski državnik ni hotel izpolniti tistih določil saintgermainske mirovne pogodbe niti čl. 7 avstrijske državne pogodbe, ki nudijo nekaj zaščite slovenski manjšini na Koroškem.

Še bolj značilno za ta novi zvezek „Mladja“ pa je, da nikjer ne piše o nasilju Nemcev nad Slovenci, nikjer o silnih krivicah, ki jih Slovenci vseh stanov in starosti prenašajo v Avstriji zlasti s strani fanatičnih nacistov in neonacistov; tudi nič ne piše o ustrahovanju slovenskih delavcev, nič o tem, kako so slovenski otroci oropani pravice do verouka v materinščini, nič o obupnih šolskih razmerah na dvojezičnem ozemlju, nič o nasiljih, o uničevanju slovenskih napisov, mazanju sten slovenskih poslopij itd. V „Mladju“ ni nobenega napada na te ljudi, nobeneva protesta, pač pa se vrste strastni napadi na Mohorjevo družbo, na Narodni svet in njegov narodno politični program, na katoliške predstavnike koroških Slovencev, ker nočejo kloniti pred marksisti in tudi ne pred Nemci, napadi na velikega dobrotnika slovenskih dijakov — p. Tomažiča in sploh na vse, kar je v zvezi s krščanstvom.

Vse to piše „Mladje“ po naročilu in z denarjem rdeče Ljubljane. Ljubljana plačuje tudi urednika „Mladja“ Florjana Lipuscha, da piše, podpisuje in opravi to, česar doslej niti Hitler niti drugi Nemci niso mogli doseči, da bi namreč razbili enotnost in edinost slovenskega koroškega ljudstva in ga razbitega pripeljali v marksistični in nemški tabor. S. Bc.

Za enotno organizacijo borcev

DOKUMENTI

(Nadaljevanje)

X. Dopis D.S.P.B. g. Maksu Janu

San Justo, 5. septembra 1969.

Spoštovani g. Jan Maks!

Glede „Domobranskega povabila“ so se med nami izmenjala pisma, a še do danes ne vemo odgovora s strani organizacije Tabor.

Ker vse delo o navedeni zadevi kronološko vodimo, Vas prosimo, da nam sporočite, kakšno stališče je do stvari zavzelo društvo Tabor, in če nimate še tega v pisni obliki, pa vsaj razpolagate z gledanjem posameznikov omenjene organizacije.

Pričakujoč vašega odgovora, lepo pozdravljamo.

Za starešinstvo:

Tajnik: R. Bras l. r.

(Pečat)

Starešina: M. Benedičič l. r.

XI. Dopis Koordinacijske komisije za uresničenje ciljev Domobranskega povabila

Slovenska vas, 15. septembra 1969.

- 1) Starešinstvu Društva slovenskih protikomunističnih borcev — Tabor.
- 2) Starešinstvu Društva slovenskih protikomunističnih borcev — Vestnik.

Sporočamo Vam, da se je naša komisija sestala na posebno sejo dne 27. avgusta. Na njej je preučila doslej opravljeno delo, zlasti prejete odgovore obeh naslovnih starešinstev in sprejela soglasno IZJAVO, katero prilagamo temu pismu. Posebej si Vas dovoljujemo opozoriti na zadnji stavek 2. točke, ker bi morda osebni razgovor mogel urediti marsikaj, kar se s pismi ne da napraviti.

V imenu komisije se obema naslovnima starešinstvoma zahvaljujem za dobro voljo in ju iskreno pozdravlim.

Za Komisijo: Maks Jan l. r.

XII. IZJAVA

Koordinacijske komisije za doseg ciljev Domobranskega povabila

1) Naša komisija nima nobenega drugega namena, kakor samo onega, ki je bil objavljen v Domobranskem povabilu. Popolnoma spoštujemo suverenost vseh domobranskih organizacij. Samo one imajo preko svojih statutarnih organov pravico do odločb, naša naloga pa je samo koordinacijskega značaja. Kljub temu temeljnemu načelu pa vabimo vse, ki so dobre volje, da v počastitev 25. obletnice velike žrtve naših tisočev soborcev, store za doseg ciljev Povabila prav vse, kar je v njih močeh, da kljub popolni

svobodi prepričanja, ki vlada med domobranci, za njih edinost v zdomstvu doprinesejo tudi osebne žrtve, ako bi jih dosega ciljev Povabila od kogarkoli terjala.

2) Upošteva je odgovore, ki smo jih doslej prejeli, smatramo skoraj za nemogoče doseči popolno edinost, ki je bila naš osnovni namen. Naslavljamo tedaj na obe prizadeti organizaciji in preko njih tudi na njih zveze v USA novo povabilo: Ako že ni mogoče doseči popolne edinosti — naredimo nov poizkus: Poskušajmo ustvariti Zvezo ali Konfederacijo vseh domobrantskih društev in listov. Tudi pri takem načinu dosege ciljev Povabila je naša komisija iskreno pripravljena pomagati. Za odvrnitev vsakega suma, pa vsi člani komisije tem potom pod prisego izjavljamo, da nismo v novi Zvezi ali Konfederaciji pripravljene prevzeti nobenega odborniškega mesta. Tem potom vabimo odgovorne odbore, da nam pismeno sporoča svoja mnenja in predloge. Ako bi bili pripravljene imeti skupno sejo, jo je naša komisija pripravljena voditi.

3) Poslovanje naše komisije bo tudi v bodoče tajno. Ne moremo pa seveda braniti posameznim društvom in listom, da naše dopise objavijo. Slovenska vas, 27. avgusta 1969.

Člani Komisije (vsi lastnoročno):

Boštjančič Anton, Boštjančič Martin, Brulc Anton, Jan Maks,
Janežič Ignacij, Kocjančič Janez, Miklič Martin, Novljan Anton

NAŠI JUBILANTI

MAKS LOH — ŠESTDESETLETNIK

Ne bi bilo prav, da bi šla šestdesetletnica našega zvestega člana in sodelavca Maksa Loha mimo nas tako neopaženo, kot je šla njegova petdesetletnica in da ne bi — posebej še mladini — pokazali njegovega močnega vzgleda.

Že v svojih otroških letih je kot sin častniške družine okusil grozote in negotovosti prve svetovne vojne. Po končani vojni se je s starši naselil v Ljubljani, kjer je končal srednjo šolo in se vpisal na pravno fakulteto slovenske univerze.

Svoja akademska leta je preživel v dobi, za katero je bila značilna kraljeva centralistična diktatura, ki je preganjala vse, kar je bilo zavedno slovenskega, in pa začetek priprav za komunistično revolucijo. To se je poznalo najbolj v slovenskem duhovnem življenju, kjer se je del izobražencev vedno bolj pomikal proti levi, in pa na univerzi, na katero so komunisti polagali največjo važnost. Kot zaveden katoličan in Slovenec je naš slavljeneec postal na univerzi delaven član S.K.A.D. Danice. Tudi katoliška akademska društva se niso mogla izogniti svojemu času. Sredi borbe za svobodo in pravice slovenskega naroda so se skušali vtihotapiti

v njih vrste komunistični infiltriranci. Seveda so zadeli takoj na močan odpor. Že v oni dobi je bilo očitno, da zlorablajo komunisti upravičeno borbo za pravico slovenskega naroda v svoje partijske namene. Ko je na nekem zborovanju „Akademske zveze“ leta 1932 prof. Ehrlich, dušni pastir akademikov, v znak protesta zaradi nesramnega izzivanja komunističnih infiltrirancev zapustil zborovalno dvorano, je bil tudi Maks Loh med ono skupino akademikov, ki je z njim solidarno zapustila zborovanje. Tako je postal eden prvih učencev in sodelavcev prof. Ehrlicha. S svojim izrednim darom opazovanja in pravilne analize je že na univerzi spoznal bistvo komunizma in njegovo taktiko.

Po končani diplomii si je izbral sodniški poklic in začel sodno prakso na sodišču v Ljubljani. Za ta poklic ga je usposabljal izreden čut za pravičnost, vestnost in natančnost ter pristna človeška dobrotota. Ko je med okupacijo izbruhnila komunistična revolucija, je na prošnjo sprejel mesto šefa politične policije v Ljubljani. Tu je pokazal vso pripravljenost za žrtvovanje, oseben pogum in sposobnost. Ljubljanska policija je med revolucijo ponovno komunistom raztrgala njih VOS-ovsko mrežo in s tem onemogočila masovni pokolj nekomunističnih Slovencev, ki so ga pripravljali v Ljubljani za čas zloma okupatorja. Tako se morajo mnogi Slovenci za svoje življenje zahvaliti našemu slavljencu.

V emigraciji je ostal zvest samemu sebi. Zavzet za slovensko svobodo in pravice spremlja s svojo temeljitostjo sodobni razvoj, piše članke, se udeležuje slovenskega organiziranega življenja in pove ter brani vedno odločno in pogumno svoje mnenje. Najbolj pa mu je pri srcu delo v Društvu slovenskih protikomunističnih borcev in njegovem glasilu Vestniku. Veliko se trudi za enotnost in edinost v vrstah slovenskih protikomunističnih borcev.

Ko se veselimo njegove šestdesetletnice, mu želimo, da bi v krogu svoje družine s svojo soprogo go. Marijo roj. Weis in s svojo nečakinjo v sredi slovenske skupnosti še dolgo plodno in srečno deloval.

P. V.

DANILO HAVELKA — ŠESTDESETLETNIK

Danilo Havelka, ki je nedavno izpolnil 60 let življenja, je primer pravega slovenskega javnega delavca — tihega, delavnega, discipliniranega, poštvalnega, ki se ne sili v ospredje in rad prevzame izvršitev tudi takih dejanj, ki niso prijetna in ki jih drugi odklanjajo. Tak javni delavec je bil Havelka že doma pri Orlu, Slovenski delavski zvezi, Slovenski ljudski stranki, Slovenski legiji, pri Vaskih stražah in v še mnogih drugih organizacijah, kjer se je dal ves na razpolago za ohranitev slovenskih svetinj. Tak javni delavec je ostal tudi v zdomstvu. Svoje talente za javno delo je dal na razpolago slovenskim organizacijam — in še posebej svet-

niku Karlu Škulju — v San Martínu, kjer je sprva živel. Posebna skrb in veselje sta mu bila „Vestnik“, pri čigar ustanovitvi je sodeloval, in pa DSPB, kjer je bil več let odbornik. Udejstvuje pa se tudi pri Družabni Pravdi ter politično pri Slov. krščanski demokraciji.

Jubilantovo življenjsko pot je Vestnik že opisal ob njegovi 50 letnici (štev. 9, leto 1959). Zato smo danes s tole čestitko bolj kratki, a zato nič manj iskreni v želji, da bi ga dobri Bog še dolgo ohranil pri zdravju in moči.

Sm. R.

KROMAR BORIS — PETDESETLETNIK

Malo pred italijansko kapitulacijo je spet stopil na domača tla... Kaj pa je delal v Italiji? — Preživljal je prisiljene počitnice kot tisoči naših mož in fantov v koncentracijskih taboriščih, samo s to razliko, da se je on vrnil, mnogim pa je laško podnebje prineslo dih — o žalosten spomin — smrti. Pridružil se je domobrancem in kdor ga je poznal, mora priznati, da je bil odličen vojak in dober prijatelj soborcem. Vem, da so ga starši poslali v šolo, da je pozneje trdo delal za uresničitev svojega življenjskega cilja, preživel revolucijo: kot sem omenil zgoraj v koncentracijskem taborišču in pozneje kot domobranec in se znašel po vojni med nami v Italiji — preživel leta begunstva v Senigalliji in Barletti, nato pa se je preselil v Argentino, kjer sva se spoznala. V zakonu z gospo Doro Skubin so se jima rodili štirje otroci: Jure, Polonca in Gregor; Marček pa počiva na pokopališču v Barletti. Ob ločitvi naše organizacije je ostal tam, kjer je oral ledino kot član prvega starešinstva DSPB. Je še vedno aktiven član naše organizacije in vnet bralec Vestnika, za katerega je tudi nekaj pisal, le škoda, da je za to le malo preveč „komot“, saj je bil priča marsikateremu dogodku, ki bi osvetlil dobo naše revolucije.

Mnogo bi lahko napisal o njegove javnem udejstvovanju doma, pa me veže dana beseda. Prijatelju je pravi prijatelj — brez pridržka, vedno dobre volje in sedaj strašno nežen, a ponosen v častni vlogi starega očeta. Ob vnukinji Karini obuja spomine na leta, ko je bil tudi on srečen očka samo. Naj mu ob 50-letnici nakloni Bog še obilo zdravja, da bi užival srečo v svoji družini in med prijatelji še mnogo let. K Tvoji petdesetletnici, dragi Boris, Ti v imenu starešinstva in članstva iskreno čestitam ter kličem: še na mnoga leta — želim obilo sreče.

R

STRAH PRED POLITIČNO EMIGRACIJO

„Ljubljanski dnevnik“ je dne 9. septembra 1969 zapisal:

„Komunisti pričakujejo, da bo CK ZKS (Centralni komite Zveze komunistov Slovenije) zaostril idejno politični odnos komunistov do negativnih tendenc v našem razvoju, do pojava birokratizma, tehnokratizma, nacionalizma, kakor tudi do povečane dejavnosti politične emigracije.“

† JANEZ MAJERŠIČ

V Slovenski vasi pri Buenos Airesu je umrl Janez Majeršič, eden izmed zadnjih učencev dr. Janeza Ev. Kreka. Do zadnjega diha je pokojni Majeršič sledil svojemu velikemu učitelju. Bil je izrazit krščanski socialni delavec, združnik, delavski organizator, gospodarstvenik, politik. Na vseh teh področjih je nastopal kot izklesana osebnost, kot mož dejanj. Ko je izbruhnila komunistična revolucija, se je takoj postavil na stran poštenege, vernega in narodno zavednega slovenskega ljudstva. Bil je protikomunist z dušo in telesom in je prav zato doživljal velike težave. Ob koncu vojne se je pridružil tisočem, ki so zapustili domovino in izbrali svobodo. Odšel je v Argentino, kjer se je tudi krepko javno udejeval v slovenskih organizacijah. Bil je ves čas prijatelj naše organizacije in naročnik „Vestnika“. Naj v miru počiva!

† STANE BRUNŠEK

Dne 21. septembra se je smrtno ponesrečil blizu Toronta v Kanadi znani in izredno delavni kulturni delavec Stane Brunšek. V Kanado je prišel iz koroških taborišč s prvo skupino fantov. Takoj se je začel javno udejevalovati, zlasti na kulturnem področju. Bil je izvrsten deklamator, recitator, igralec in režiser. Vedno in povsod je pomagal v slovenski skupnosti, kjer je bila njegova pomoč potrebna. Prvi je prispeval svoj dar za cerkev Marije Pomagaj. Tudi skavti so mu bili pri srcu. Slovenci v Kanadi so s smrtjo Brunška izgubili izredno delavnega člana, odločnega protikomunista in izvrstnega kulturnega delavca. Bog mu bodi plačnik za vse ogromno delo, ki ga je opravil!

† ADOLF ZOBER

Dne 27. septembra je umrl v Buenos Airesu Adolf Zober, doma iz Ljubljane. Bil je odločen protikomunist. Ni se sicer boril zoper komuniste s puško v roki, pač pa s pisano in govorno besedo, z organizacijskim in propagandnim delom. Mnogokrat je z važnimi naročili vodstva Slovenske legije prehodil vso slovensko zemljo. Posebno pogosto je obiskoval Primorsko in tamkajšnje vodstvo Slovenskih narodnih straž in posamezne postojanke teh straž. Ob koncu vojne se je skupaj z domobranci umaknil na Koroško, od tam je odšel v Rim, kjer je kot funkcionar Jugoslovanskega podpornega društva mnogim rojakom močno pomagal. V Argentini je sodeloval pri organizaciji prvih slovenskih beguncev. Naj v miru počiva!

† JANKO RAVNIKAR

Dne 11. oktobra t. l. je po daljšem bolehanju nenadoma preminul naš član g. Janko Ravnikar, bivši domobranski poročnik. Pokopan pa je bil v nedeljo, 12. oktobra, na pokopališču v San Miguelu.

Pokojni Janko Ravnikar je bil po rodu Ljubljčan, iz znanega mestnega okoliša Žabjek. Veselje do trgovine ga je napatilo v Celje, kjer se je pri svojem stricu usposobil za trgovskega pomočnika. Njegov nemiren in podjeten značaj ga je pozneje privedel v mornariško podčastniško šolo in se specializiral v ekonomski stroki. Služboval je v Boki Kotorski, kjer je užival sloves sposobnega in razgledanega podčastnika. Tu se je tudi poročil z go. Olgo Matović. V postopnem napredovanju je dosegel stopnjo vojaškega uradnika ekonomske stroke 4. razreda — častniški položaj poročnika. Kasneje je pustil vojaško suknjo ter se posvetil civilnemu življenju — zavarovalni stroki. Razmere pred drugo svetovno vojno so ga zaposlile pri utrjevalnih delih — Rupnikovi liniji — na Notranjskem v vrhniškem odseku. Tu je doživel okupacijo in našo notranjo revolucijo. Kot zavednega Slovenca ga niso premotile niti ponudbe, niti grožnje ljudi, ki so vodili zahrbtno, podtalno rdečo revolucijo pri nas doma. Po krajši dobi v vaških stražah je stopil v četniški odred pri Sv. Treh kraljih, katerega je zapustil, čim se je ustanovilo slovensko domobranstvo. Tu je pokojni Janko pokazal svoje znanje kot odličen blagajnik vrhniške bojne skupine in poleg tega je bil še oskrbovalni častnik slovenskega domobranstva.

Pot begunca ga je preko Avstrije in Italije privedla v Argentino. Bil je najprej zaposlen v hotelski stroki, pozneje pa v gradbeni. V svoji 14-mesečni neozdravljivi bolezni ga njegovo podjetje ni pozabilo, niti zapustilo, saj so bili — razen ene izjeme — le oni, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Čeprav je bil pokojni Janko oddaljen od slovenske javnosti, je naš direktor dušnega pastirstva našel pot do njega in mu lajšal zadnje trenutke ugašajočega življenja s svojomo duhovnimi obiski.

† JOŽKO KROŠELJ

Na praznik Vseh svetnikov je za vedno zaprl svoje trudne oči velik prijatelj slovenskih protikomunističnih borcev in eden izmed najbolj razgledanih slovenskih časnikarjev — Jožko Krošelj. Če kdo zasluži ime garača in idealista, ga zasluži pokojni Jožko. Vse življenje mu je bilo en sam velik delavnik brez uradnih ur in brez počitka. Kot tajnik dr. Antona Korošca, kot urednik „Svobodne Slovenije“ in sourednik „Zbornika“, kot član načelstva Slovenske krščanske demokracije in kot odbornik raznih društev in ustanov, je napravil za slovenski narod, njegovo svobodo in njegovo ohranitev toliko kot le malokdo doma in v zdomstvu. Bil je odločen protikomunist že tedaj, ko se komunistične nevarnosti premnogi še niso zavedali. In tak je ostal do zadnjega diha. Bog bodi milostljiv njegovi duši!

Bodi to naš skromen spomin pokojnemu g. Janku Ravnikarju, njegovi soprogi ge. Olgi pa izrekamo naše iskreno sožalje.

B. P.

NOVE KNJIGE

MILENA ŠOUKAL — Pesmi

Pri Slovenski kulturni akciji v Argentini je izšla zbirka pesmi Milene Šoukalove s preprostim naslovom Pesmi. Navada je že skoraj, da pesniške zbirke, posebno moderne, nosijo marsikdaj načičkane naslove, in je v resnici že prijetno, vzeti v roko nekaj, kar vsaj v naslovu odpira pot v preprostost.

Reči moram, da so pesmi preproste, toda ne lahke. Zbirka je razdeljena v tri preseke — Podedovano ime, Odmevi in Zaprta vrata. Zdi se mi, da je posebnost te zbirke v posebnem izražanju — pesnica resnični svet v sanjah prelije v svojega in ga nato proicira nazaj na življenjsko platno. Prav zavoljo tega je zbirka na svoj način posebnost, gotovo pa je tudi, da se je ob vsaki pesmi treba ustaviti, včasih za dolgo, da moremo ujeti blesk preprostega, včasih zelo drobnega življenjskega kristala. Čutiti moraš kakor pesnica, kako

Sence plešejo ob ognju,
oči se zapirajo in odpirajo
ko da bi še enkrat pred
spanjem hotele
ujeti bežečo nit
izpod prstov,
ki tko cvetove z obrazi
v polnosti življenja.

Prav zaradi tega danes pesniške zbirke ne gredo. Ubili smo sanjski svet, ki gladi trde gube realnega življenja. Kdor ga še ni, bo zbirko razumel. Gotovo lepe stisnjene misli, ki posebno v nekaterih pesmih tako čudovito preprosto in močno pridejo do izraza. (Naj zapišem zadnje verze Iz prerije.

Od dne do dne
samotnejši postaja kraj.
Veter v travi zašumi,
a nič več kot tedaj
po šipku ne diši.

Ne bom rekel, da ni v zbirki nekaj tudi bolj prozaičnih izrazov, morda v pesmi Na avtobuni postaji in v Fotografiji. Toda ti izginejo ob doživetih slikah, ki človeku še dolgo ostanejo pred očmi.

Vesla labod med vzdihli kapelj,
ugibajoč, zakaj obup oblakov
se v njih sprosti.

Mnogi danes mislijo, da pesmi ni vredno vzeti v roke. Vsi ti pozablajo, da je življenje resnično lepo v utrinkih, malokdaj v celoti. In pesniške zbirke so dejansko mozaik teh utrinkov. Pesniška zbirka Milene Šoukalove je gotovo.

Treba je pohvaliti pogum Slovenske kulturne akcije, da je pesniško zbirko izdala. Naj bi po tej zbirki segali vsaj tisti, ki se včasih žele iz moreče poplave komodnosti in monotonosti rešiti na samotni otoček in prisluhniti tudi v dvajsetem stoletju utripu srca. Strašno smo tega vsi potrebni.

Karel Mauser

NESMISEL IN SMISEL

Pod gornjim naslovom je **Ljubo Sirc** izdal knjigo, ki je v „glavnem — z izjemo dveh poglavij — fotografsko-ofsetni ponatis iz Zbornikov Svobodne Slovenije,“ kakor pravi priloženi letak. Izšla je v Londonu 1968. Natisk ter založba sta bili v rokah Pika Print Limited, 76 Graeme Road, Enfield, Middx, Anglija. V Argentini je knjigo moč kupiti v Dušnopastirski pisarni.

Najprej pripombo založnici; mislim, da so Zborniki Svobodne Slovenije tako pomembni za čas med vojno in doslej in rodove za nami, da zaslužijo, da jih napišemo z velikim Z, kakor jih je Sirc v uvodni besedi h knjigi.

Sirca poznam; vem, da mu prav gotovo ne bo po volji, da bi ga samo hvalil zaradi doslej objavljenih tekstov. Nič pa ne bo mogel zameriti, če mu javno čestitam in se tudi — zahvalim. Torej, dragi Ljubo, najlepša hvala! Preprosto povedano, pa iz srca in prepričanja.

In grešil bi Sirc, ako bi nesmiselno zamolčal tekst s takim smislom. Dejali boste, saj smo že brali v Zbornikih. Saj poznamo. Res je, jaz tudi. A prenekajkrat pozabljam iz leta v leto, kaj smo lani brali; premalo se zavedamo, da so za nami prišli v tujino rodovi, ki jim je Sircčeva beseda odkritje. Lahko je nam biti proti režimu, ne poglobimo pa se dovolj v izkustva rojakov, ki so režim doživljali, prenašali, kleli in tudi molili — pa konec koncev srečno našli pot v svobodo.

Svoboda zapelje v mehkužnost, pozabo, rodi pojme nevtikanja in „čim dalj proč od vsega“. Svoboda pa tudi ustvarja. Sirc je v svobodo prišel izgrajen in iz te trdnosti danes polni strani časopisov o stvarnosti v Jugoslaviji in predvsem Sloveniji. Sirc je danes v domovini pojem živega, stvarnega, delovnega in borbenega emigrantskega življa. V tem je pomen njegovih besed, poudarek povezave posameznih člankov v Zbornikih v enotno knjigo. (Kdaj bodo sledila druga poglavja?)

Kaj naj rečem, — Beri, uči se; zraven pa prošnja: lepo prosim, ne v prazno, kot toliko prošenj v emigraciji: kupi za sorodnike, otroke in prijatelje doma, pošlji jim knjigo. Ustregel jim boš. Dobro ti bo pri srcu.

In spomni se: kakor je med vojno M. Javornik napisal najbolj temeljite

članke proti komunistom, tako Sirčev tekst danes nič ne zaostaja za najbolj dokumentiranimi članki borbenega značaja. V Sirčevih besedah je kljub goli stvarnosti toliko borbenosti, kot bi jo težko pričakoval.

Zato: kupi, beri, pošlji prijateljem, sorodnikom, daruj otrokom.

Pa še drobna pripomba zraven: knjiga je izšla v založbi Pika Print itd. Če se ne motim, pri isti izhaja tudi Klic Triglava pod uredništvom Dušana Pleničarja. In če me spomin ne vara, je Pleničar pred časom (morda v julijski številki letos — res jih ne hranim, oprostite Dušan!) napisal ob izidu druge knjige dr. Žebota, da tako odlične stvari sploh še ni bral. Spoštujem njegovo mnenje. Še daleč se mu pa ne pridružujem. Zaključujem pa: Pleničar Sirčevega teksta ni bral ali pa ni doživel, sicer danes ne bi mogel tako pisati o ljudeh, ki so skupaj sedeli z Djilasom, ki je tudi Sirca preganjal.

Pavle Rant

MEDDOBJE

Po daljšem presledku je izšla kulturna revija Meddobje (X. letnik, štev. 4-6), ki jo v Buenos Airesu izdaja Slovenska kulturna akcija. Revija je verno zrcalo zdomskega slovenskega kulturnega ustvarjanja. Kljub vsem težavam, s katerimi se mora revija boriti in kljub pomanjkanju vsake podpore domovinskih oblasti, je revija taka, da smo jo lahko veseli. Je na dostojni umetniški in znanstveni višini. Posebnost, ki jo pogrešamo pri domovinskih revijah, je lep slovenski jezik brez režimskih skovank in preživelih starinskih besed. — Naj na kratko omenimo vsebino nove številke: Karel Mauser, Pesmi; Mirko Gogala, Teologija dialoga; Vinko Brumen. Dialog med nami; Vladimir Kos, Opera v zelenem; France Papež, Podoba človeka pri Ivanu Cankarju; T. St. Eliot-France Papež, Umor v katedrali; Lojze Ilija, Osvobojenje; Slede ocene knjig: Ob Brumnovih Iskanjih (Alfonz Čuk). Slovenska knjiga v letu 1966 (Martin Jevnikar). Med Zapiski ocenjuje Marijan Marolt Ložarjev Bulgarian art, France Papež piše o Karlu Jaspersu. Sledi pregled kulturnih večerov in gledaliških predstav SKA v letu 1968. — Revijo vsem našim bralcem toplo priporočamo. V. Č.

MATICA MRTVIH

Zveza DSPB Tabor je izdala dva zvezka večjega dela, ki nosi naslov „Matica mrtvih“. Zvezki imajo malo žepno obliko: prvi ima 144 strani, drugi pa 160 strani. Izšla bosta še dva zvezka.

Prvi zvezek vsebuje krajše članke o razvoju komunizma v svetu in v Sloveniji, o komunistični revoluciji v Sloveniji, o ustanovitvi Osvobodilne fronte ter o delu in zločinstvih te fronte. Sledijo imena pomorjenih v letih 1941 in 1942. — Drugi zvezek vsebuje dobo vaških straž in ima poglavja

o dolžnosti okupatorja po mednarodnem pravu, dalje piše o tem, da so komunisti namesto borbe zoper okupatorja oklicali komunistično revolucijo. Sledijo poglavja: Odpor proti nasilju, Vaške straže, Uničevanje narodnega premoženja, Kapitulacija Italije, Usoda slovenskih četnikov, Turjak, Koveški proces ter Matica padlih in pomorjenih 1943.

O teh knjižicah poročamo (čeprav jih nismo prejeli v oceno), ker se nam zdi pohvale vredno vsako dejanje in vsaka beseda, ki imata namen pokazati in orisati dobo okupacije in komunistične revolucije in razkrinkati strahote in zločinstva komunizma nad slovenskim ljudstvom. Prav bi bilo, da bi šlo tudi teh knjižic čim več čez mejo — v domovino.

Sm R

„Ameriška Domovina“ je v svoji kanadski prilogi dne 20. maja 1969 ponatisnila iz Vestnika članek „Razočaranje nad izseljenci“, ki je bil objavljen v letošnji tretji številki.

PISMA UREDNIKU

Gospod urednik VESTNIK-a!

Bral sem v VESTNIK-u, XVIII, 1/4, 1967, stran 27, nekaj o zveznem ameriškem poslancu John A. Blatnik-u iz Minnesote. Na omenjeni strani je zapisano, da je John A. Blatnik republikanski poslanec, kar pa ne drži. Bil je vedno demokrat in sicer se sedaj smatra, da je bolj liberalni demokrat. Doma je iz Chisholm, Minnesota, in njegov okraj obsega mesto Duluth ter ves severno-vzhodni ogel države Minnesota, kjer je mnogo Slovencev.

John A. Blatnik je bil po drugi svetovni vojni 18 mesecev v Italiji in v severni Jugoslaviji, menda takoj po koncu druge svetovne vojne. Iz tega razloga, pa ker so v Ameriki staronaseljenci, takozvani progresivni Slovenci, bili precej titofilski (kot se zdi so mnogi še danes), je potem tudi on verjetno postal titofilski. Če mu je Titova vojska kot ameriškemu oficirju tudi pokazala mesta svojih grozodejstev proti domobrancem in drugim nasprotnikom komunizma, ne vem, toda to ni verjetno. Škrinjam se z bistvom članka „Rdeči Agenti“, popraviti sem hotel le to, da poslanec Blatnik ni republikanec, marveč je demokrat in sicer sedaj liberalni demokrat.

Kdor pozna vsaj malo ameriško politiko in porazdelitev strank in struj v strankah, bo takoj vedel, da so liberalni demokratje najbolj levičarski ter če že ne to, pa vsaj naivni kar se komunizma tiče. To velja za vse liberalne demokrate v precejšnji meri. Nekateri odločni republikanci imenujejo liberalne demokrate „komuniste“. Vendar bi jaz rekel, da v našem zveznem kongresu ni nobenega komunista. Konservativni republikanci so odločni proti-komunisti. Med nje štejemo na primer zveznega senatorja Barry Goldwater-ja, ter njegovega sina, ki ima enako ime, ter je zvezni poslanec. Torej „stara“ in „mlada“ generacija, ki sta oba odločno proti komunizmu. Liberalni republikanci so tudi odločni proti-komunisti, ali tega vedno javno

ne povedo. Oni bolj zastopajo stališče ko-eksistence; morda bi moral reči, da so predvsem Amerikanci in kot taki, kot vsi republikanci, proti vsemu, kar bi hotelo ameriški sistem podminirati, torej tudi proti komunizmu.

Med odločno protikomunistične liberalne republikance štejemo zveznega senatorja Robert P. Griffin-a iz Michigan, ki je skupno z zveznim poslancem John R. Rarick-om, ki je konservativni (Wallace-struja) južni demokrat in drugimi protikomunističnimi južnimi demokrati ter člani obeh strank in vseh struj v senatu i v poslanski hiši „vrgel“ sodnika Abe Fortas-a ne toliko radi tega, kar je bilo objavljeno v časopisju, pač pa radi drugih vzrokov, izmed katerih je bil tudi ta, da je Fortas bil eden tistih, ki je volil, da je postala komunistična stranka v ZDA legalna pred tremi leti. Pet sodnikov je bilo za to, štirje proti.

Bivši zvezni senator iz Ohio, konservativni demokrat, ali po mišljenju skoraj republikanec, slovenski rojak iz St. Clairske okolice v Clevelandu, Frank J. Lausche, je poleg pokojnega urednika Ameriške Do.novine, James Debevec-a, bil eden redkih in vplivnih ameriških Slovencev, staronaseljencev prve in druge generacije, ki je že takoj od začetka spoznal prevaro komunizma in Osvobodilne fronte v Sloveniji in Jugoslaviji. — Ostaneta nam še dva zvezna poslanca slovenskega porekla druge ali tretje generacije, oba republikanca in odločna protikomunista, namreč Joe Skubitz iz Kansas-a, ter Philip E. Ruppe iz Michigan-a, iz Baragove dežele, tam okoli Marquette-a, kot tudi Sault Ste. Marie. Torej od štirih slovenskih članov ameriškega kongresa so trije odločni protikomunisti. In od teh treh sta dva republikanca, eden pa vsaj po mišljenju precej republikanec.

Predsednik ZDA, Richard M. Nixon, je znan še od preje kot odločen protikomunist. Je pa tudi izvrsten politik in ve, da je treba iti s časom naprej. Da bi kdaj prodal tiste „večne principe“ na katerih stoji Amerika in ves zapadni svet, ne verjame nihče, ki ga pozna. On prav dobro pozna komunizem, ve pa tudi, da novega rodu ne moremo držati za odgovornega za to, kar je starejši rod naredil. Richard Nixon ima okoli sebe in na vidnih mestih svoje vlade ljudi, ki dobro poznajo komunizem v Rusiji, na Češkem in tudi v drugih državah. Tudi se lahko zanese na svetovalce v republikanski stranki, kjer je direktor narodnostnega odseka protikomunist zvezni poslanec Edward J. Derwinski, ki je republikanec in poljskega porekla. On ima zasluge za to, da je State Department deklasificiral „Legion of Merit“ medaljo, ki jo drži U. S. State Department, in ki je bila „post-homously awarded to Gen. Dragoljub Mihailovich as a United States ally, heralded at the time most effective anti-Nazi guerilla warrior in Europe.“ (Cf. News releases by Rep. Edward J. Derwinski on 4 Aug. 1967 and after).

Naj zaključim: Kdor je republikanec, je gotovo proti komunizmu. Kdor je konservativec (posebno južni demokrat), je tudi odločno proti komunizmu. Kdor podpira Gov. George Wallace-a, je gotovo odločno proti komunizmu. Ne vemo pa, kako je s tistimi, ki se imenujejo liberalni demokrati, ker marsikateri od njih so naivni, kar se komunizma tiče, četudi

ni mogoče reči, da bi ravno bili levičarski. Je pa brez dvoma v kongresu par oseb, o katerih bi se lahko reklo, da se vsaj zdijo levičarski. Kljub temu lahko trdim, da so vsi člani ameriškega kongresa nekomunisti, če že ne protikomunisti, ter da so, po mojem prepričanju, vsi brez izjeme, na svoj način vsak, vsi zavestni in patriotični Amerikanci.

Omenil bi rad še to, da je Narodna federacija mladih republikancev, katere član sem, na svoji konvenciji v Chicagu letos julija zavzela odločno stališče proti komunizmu. Naša družina je dokazala doslednost tudi s tem, da smo — od kar smo v Ameriki — pripadniki republikanske stranke ali vsaj njene filozofije, saj sta demokratski režim in njegov predsednik „prodala“ Slovenijo in Jugoslavijo komunizmu.

Komunizem bo odšel, kot je prišel; ostali pa bodo tisti „večni principi“, na katerih sloni Amerika in človeštvo že od vekomaj, ki so tudi isti principi, ki so bili v veljavi med Slovenci za časa ustoličevanja vojvod, ter pred nastopom komunistične diktature na slovenskih tleh. Brez upoštevanja teh večnih principov se noben sistem ne more za dolgo obdržati na oblasti.

Lepe pozdrave uredništvu, ter vsem bralcem in prijateljem VESTNIK-a, od nas vseh, pa obilo uspeha pri nadaljnjem delu.

Stanko Meršol

***D*RUŠTVENE *N*OVICE**

CLEVELAND

Trinajsti redni občni zbor Zveze DSPB

V soboto, 30. avgusta 1969 — pred Delavskim praznikom — se je vršil v Clevelandu (Baragov dom) trinajsti redni občni zbor Zveze Društev SPB.

Kot vsa zadnja leta, je bila tudi letos udeležba na občnem zboru lepa in so vsi člani in delegati pazljivo in z zanimanjem sledili kratkim, toda stvarnim poročilom. Delegati so po pooblastilih zastopali skupno 284 članov. Občni zbor je vodil predsednik Karel Mauser.

Od poročil funkcionarjev glavnega odbora, ki so bolj organizacijskega značaja, smo z veseljem poslušali blagajniško poročilo, v katero je vključeno tudi poročilo o invalidskem fondu, da se je organizacija dobro izvlekla iz začetnih finančnih težav, kar velja za vse tri odseke: organizacijsko blagajno, invalidski sklad in tiskovni sklad za Vestnik.

Poročilo predsednika Karla Mauserja ni bilo običajno poročilo, ampak programatičen govor, ki ga v celoti objavljamo v tem Vestniku. Tudi iz poročil vseh funkcionarjev je jasno zvenelo želja, da se spori med nami omilijo, naj ničesar ne napravimo, kar bi medsebojnemu razumevanju škodovalo in je na ta način upati, da bomo enotnost v protikomunistični borbi zopet dosegli.

Pri volitvah novega odbora ni bilo druge kandidatne liste, zato je bil v celoti izvoljen stari odbor, razen razsodišča, kjer je bil namesto Andreja Perčiča izvoljen Andrej Pučko.

Pri predlogih za delovanje v prihodnjem letu je bila posebna pažnja posvečena pripravam za 25. letnico Vetrinjske tragedije, posebno, da izkoristimo vse možnosti tiska, da tudi svetovni javnosti razkrijemo pomen naše borbe v tisti dobi in nesrečo, ki je zato naš narod zadela.

Na občnem zboru je bil navzoč tudi predsednik Narodnega odbora dr. Miha Krek. Pred zaključkom smo še skupno molili za naše padle borce, posebno še za mlade fante, ki so padli v tem letu v Vietnamu.

Ob 9.50 je predsednik Karel Mauser občni zbor zaključil, nakar smo se še zadržali pri zakuski z delegati ob prijateljskem pomenku in petju.

Romanje v Frank

DSPB v Clevelandu je tudi letos pripravilo — sedaj že tradicionalno — romanje v Frank, Ohio. Bilo je v nedeljo, 14. septembra, in je izredno lepo uspelo. Trije avtobusi so pripeljali romanje iz Clevelanda, eden pa iz oddaljenega Loraina. Udeležili so se romanja tudi staronaseljenci. Vodstvo romanje je bilo v spretnih rokah g. dr. Jerka Gerzinčiča.

Družabni večer

V soboto, 11. oktobra, je Društvo SPB Cleveland imelo zelo lep družabni večer z večerjo in plesom v veliki dvorani pri sv. Vidu. Gostje so zasedli vsa pripravljena omizja in imeli smo res prijeten večer v družbi mnogih prijateljev. Poskočne slovenske melodije so igrali postavni slovenski fanti v nošah „Vandrovci“, ki sta jih s lepim duetom spremljali Ovsenikova in Zormanova. Med gosti se je živahno s prijatelji pogovarjal predsednik Narodnega odbora dr. Miha Krek. Tudi predsednik Zveze pisatelj Karel Mauser je malo posedel pri vsakem omizju in kramljal z ljudmi. Vsak gost je že takoj pri vstopu v dvorano čutil domačnost in prijazen sprejem. Predsednik Društva SPB Cleveland Vinko Rožman je pač imel največ zaslug za res lep uspeh, pomagali pa so mu tudi naši pridni stalni sodelavci. Vsem so nam potrebni taki družabni večeri, po stari slovenski navadi še vedno radi skupaj zapojemo in tako se poživljajo naši prijateljski stiki in zavest skupnosti.

BUENOS AIRES

Spominska proslava ob 24. letnici smrti generala Rupnika

V nedeljo, 7. septembra dopoldne je pripravilo starešinstvo DSPB v Slovenski hiši v Buenos Airesu spominsko proslavo ob 24-letnici smrti generala Leona Rupnika in njegovih sodelavcev — dr. Lovra Hacina, Nar-

teja Velikonje in drugih. Proslave se je udeležilo lepo število borcev in drugih rojakov in posebej še mladine. Proslave se je udeležila tudi gospa Olga Rupnikova, vdova po generalu Rupniku, skupaj s člani svoje družine.

Proslava je obstojala iz sv. maše zadužnice in spominke besede. Sv. mašo je v kapeli Slovenske hiše daroval — namesto obolelega direktorja slovenskih dušnih pastirjev msgra. Oreharja — g. dr. Alojzij Stare, ki je imel po evangeliju globok cerkveni govor.

Po sv. maši pa so se vsi borci in ostali rojaki podali pred spomenik junakov, pred katerega so člani starešinstva DSPB položili šopek rdečih nageljnov, povit v slovenski trak. Starešina Miha Benedičič je začel spominsko proslavo ter dal besedo tajniku DSPB Rudiju Brasu, ki je imel spominski govor, ki ga prinašamo na drugem mestu.

Po govoru je g. dr. Alojzij Stare zmolil Očenaš za pokoj generala Rupnika in njegovih sodelavcev. Navzoči so proslavo sklenili z domobranksko himno „Oče, mati, bratje in sestre...“

PROBLEMI SLOVENSKEGA TISKA

Uredništvo „Vestnika“ se je udeležilo dvakratnega razgovora okoli „okrogle mize“ (dne 11. in 31. oktobra) o vprašanih slovenskega tiska v Argentini, ki ga je pripravila Slovenska kulturna akcija v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Razgovor je vodil vodja teološkega odseka SKA dr. Mirko Gogala s sodelovanjem vodje filozofskega odseka SKA dr. Vinka Brumna. Povabljeni so bili na razgovor po trije zastopniki enajstih slovenskih uredništev in se je razgovora udeležilo devet uredništev. Vestnik so zastopali gg. Bras Rudi, Loh Maks in Smersu Rudolf. V razgovoru so se v mirnem in lepem vzdušju obravnavali razni problemi slovenskega tiska: Vloga tiska glede poročanja, vzgoje, narodnosti, politike, kritike, umetnosti itd. — Tisk v majhni skupnosti: psihološki in drugi momenti. Časnikarska etika: resnica, spoštljivost, ljubezen. — Jezik: tujke, besedni zaklad, primerne besede itd. — Naše časopisje in domovina. — Naše časopisje in nova domovina. — Naše časopisje in bralci ter naročniki. — Medsebojno razmerje naših publikacij.

Prepričani smo, da je bil ta razgovor potreben in tudi koristen.

— — —

Imejmo pred očmi Vestnik. Dober je, zelo dober, boljše kakor marsikaj, kar danes imamo. So sitnosti s pošto, so zamude, toda če ga preberete od prve do zadnje strani, boste nekaj pridobili, nekaj v sebi ohranili.

Izjava K. Mauserja na občnem zboru ZOSPB

Trije veliki dogodki

V peteklih tednih smo bili priče treh velikih dogodkov: poleta na luno, papeževe poti v Afriko in Nixonovega obiska Romunije. Čeprav se na prvi pogled zdi, da ima polet na luno zgolj znanstveni pomen, papežev obisk Afrike zgolj versko-cerkveni pomen in samo Nixonov obisk Romunije političen pomen, pa mora vendarle vsakemu razglednemu človeku biti jasno, da imata tudi prva dva dogodka izredno velik političen pomen.

Polet na luno

Med Združenimi državami Amerike in Sovjetsko zvezo je že dolgo trajala bitka za osvojitve vesolja. Vsaka izmed teh dveh držav je žrtvovala silne vsote denarja za to, da prehitijo svojega nasprotnika. Sovjeti so svoje začetne uspehe propagandno izrabili na vso moč in oznanjevali svetu premoč sovjetske znanosti. Vsi se še spominjamo Hruščevih izjav ob uspehih prvih sputnikov, ob katerih se je norčeval iz Amerikancev in trdil, da je osvajanje vesolja po sovjetskih astronautih dokaz pravilnosti komunističnega sistema in da bo osvojitve lune po sovjetih to še bolj potrdila.

Toda do te osvojitve lune po sovjetih ni prišlo. Osvojili so jo Amerikanci. Ugled sovjetske znanosti je padel ne samo pri zapadnih narodih, ki imajo o komunistični znanosti že itak bolj kritično mnenje, ampak je padel tudi pri komunistih v svobodnem svetu in za železno zaveso. In to je tisto, kar sovjete danes najbolj boli. Osvajanje vesolja so vpregli v svoj politično-propagandni voz, pa so doživeli velik poraz, dobili pravo klofuto s strani najbolj „kapitalistične“ in „gnile“ države na svetu. Komunistični sistem se ni izkazal za slabotnega samo na gospodarskem področju, česar sovjeti ne morejo prikrivati, ampak se je izkazal za slabotnega tudi na znanstvenem, tehnološkem področju. In prav za to področje so komunisti neprestano in na ves glas trdili, da je tisto, na katerem so oni močnejši kot Amerikanci.

Osvojitve lune po Amerikancih torej pomeni za sovjete ogromen udarec, izguba ugleda in veljave, na drugi strani pa pomeni okrepitev zaupanja zapadnega sveta v demokracijo in svobodo.

Pavel VI. v Afriki

Pavel VI. prav gotovo ni imel nobenih političnih namenov, ko se je odločil, da obiše afriški kontinent. Prav naravno in razumljivo se zdi, da je obskal tudi Afriko potem, ko je obiskal že Palestino, Indijo, Portugalsko, sedež Združenih narodov v New Yorku in Švico. Kljub temu ima Pavlov obisk Afrike tudi velik politični pomen.

Za Afriko se že dolga leta borita vzhod in zapad. Komunistična sre-

dišča (Moskva, Peking, Kuba) pošiljajo svoje agente in orožje v vse nove in mlade afriške države in ne štedijo z denarjem in obljubami, ko gre za pridobivanje uglednih domačinov za komunizem. Toda kljub vsemu trudu in ogromnim stroškom (računajo, da je Sovjetska zveza samo v Egiptu porabila nad dve milijardi dolarjev) je uspeh malenkosten. Velika večina afriških držav se ni navdušila za komunistični sistem. Je pa tudi to res, da ne drvi slep za Ameriko, ampak skuša najti neko ravnotežje med vzhodom in zapadom.

V tem položaju obiše Afriko papež Pavel VI., vrhovni predstavnik katoliške cerkve, ki v Afriki ni večinska cerkev. In afriški vladarji in množice ga sprejemajo kot kralja. Njihovo navdušenje zanj je silno zlasti, ko slišijo njegovo obsodbo izkoriščanja afriškega ljudstva, obsodbo kolonializma in rasizma ter njegovo zavzetost za potrebe afriškega ljudstva. Pavlove besede so bile obsodba komunističnih nasilnih metod pa tudi obsodba vseh zapadnih izkoriščevalcev v Afriki. Brez vojske in brez milijonov dolarjev je papež z enim samim obiskom več dosegel in si pridobil več simpatij kot so to mogli doseči tisoči dobro plačanih agentov.

Nixon v Romuniji

Nixonov obisk Bukarešte, kjer ga je s silnim navdušenjem pozdravilo nad en milijon prebivalcev komunistične države, je tudi velik politični dogodek in prav tako tudi silen udarec za sovjetski komunizem.

Ves komunistični aparat je bil vprežen v to, da onemogoči ali vsaj otežkoči Rockefellerju, zastopniku predsednika Nixona, potovanje po Južni Ameriki. Nixona pa, ki so ga južnoameriški komunisti označili za svojega največjega sovražnika, je komunistična država sprejela s sijajem in navdušenjem, kakršnega ni doživel v Romuniji še noben kom. mogotec. Kaj pomeni to?

Država, ki okuša komunizem že 25 let in ki čuti grozečo bližino sovjetskega velikana, je navdušeno pozdravljala Nixona in s tem jasno manifestirala svojo neodvisnost in svobodo. Ljudje pa (tudi nekateri katoliki), ki komunizma še niso okusili — kot npr. v Južni Ameriki — pa še vedno nasedajo plačanim komunističnim agentom in se navdušujejo za komunistično rešitev družbenih problemov, za tisto rešitev, nad katero so milijoni za železno zavezo bridko razočarani. Vendar da ta veličastni sprejem Nixona v Romuniji misliti tudi komunistom po svetu, da nekaj s komunizmom ne more biti v redu, če sprejema komunistična država zastopnika „velekapitalistične“ države s tolikim navdušenjem.

Gornji trije dogodki mnogo povedo. Povedo, da se sicer dostikrat dogaja, da deli človeške družbe včasih zaidejo na napačna in kriva pota, da pa zdrav človeški čut po težkih preizkušnjah vendarle zopet najde pravo pot, ki ne more biti druga kot pot svobode, demokracije in spoštovanja človeškega dostojanstva.

M. K. (Trst)

(Objava gornjega članka se je zakasnila zaradi počasne poštné dostave.)

Verska svoboda v Sloveniji

(Iz pisma iz Ljubljane)

Dragi prijatelj! Iz Séverne Amerike so prišle obiskat staro domovino „napredne“ ali „progresivne“ ženske. Videl sem jih na Brezjah in tudi govoril sem z njimi. Ena izmed teh mi je rekla: „Vesté, mi v Ameriki ne hodimo v cerkev, ker to ni več moderno. Ampak sem na Brezje smo le prišle obujat stare spomine in pa da vidimo, kakšno versko svobodo sedaj uživata. „Ameriška Domovina“ in „Amerikanski Slovenec“ nam neprestano zatrjuje, da tukaj ni verske svobode, pa vidimo vse polno ljudi tu na Brezjah. V cerkvi so maše, tudi procesije imate in tudi verske časopise imate. Vse tako kot v Ameriki.“

Pa sem to zgovorno gospo prekinil in ji rekel, če ji smem zastaviti nekaj vprašanj o razmerah v Ameriki. Vprašal sem: „Ali smejo v Ameriki verniki skupaj s svojo duhovščino ustanoviti svoje privatne šole in v njih poleg ostalih predmetov poučevati tudi verouk, ali smejo ustanavljati dobrodelne organizacije, zidati zavetišča, bolnišnice? Ali smejo duhovniki organizirati za svoje vernike družabne klube, športne organizacije, znanstvena združenja itd.“

„Da, vse to smejo delati duhovniki v Ameriki. Ali mar tukaj ne smejo?“

Pa sem ji pojasnil: „Vi, gospa, in Vaše prijateljice vidite tukaj mašo in procesijo in na podlagi tega hvalite našo versko svobodo. Toda ta svoboda je silno omejena. Cerkev je v Sloveniji potisnjena dejansko v „zakristijo“, kakor pravimo. To se pravi: Cerkev lahko uči in širi verski nauk — toda samo v cerkvenih zgradbah. Ne more pa organizirati npr. zavetišč za stare in onemogle vernike, ne sme ustanoviti nobene dobrodelne organizacije, nobene športne ali sploh mladinske organizacije. O privatnih šolah ni govora. Če se verni zdravniki sestanejo, da se pogovorijo o medicinsko etičnih problemih, kot se je to letos zgodilo v aprilu pri Sv. Jakobu v Ljubljani, potem je ogenj v strehi in kličejo policijo in versko komisijo na te zdravnike, češ, da posegajo na tisto državno področje, kjer ima besedo samo komunistična stranka. In še tole: Ali se Vam ne zdi, da je to bolj čudna verska svoboda, da se nekateri državljani ne upajo javno cerkveno poročiti. Vprašajte kakega duhovnika, koliko učiteljev, oficirjev, profesorjev in drugih javnih uslužbencev mora na skrivaj ponoči poročiti. Zakaj je to treba, če je res verska svoboda.“

„Tea pa nisem vedela“, je odgovorila ta slovenska ameriška progresistka in dodala: „Gotovo so to samo začetne težave“. „Ki pa trajajo že 25 let“, sem sklenil svoj razgovor.

J. V. (Ljubljana)

Približuje se 25. letnica vetrinske tragedije. Izpolnili bomo naročilo tisočev, ki so tedaj odšli v smrt, samo tako, ako bomo v edinosti in enotnosti pripravljali načrte in izvajali akcije za osvoboditev zaslužnjene domovine.

Odgovornost za dejanja

Že parkrat smo brali v sestavkih, predavanjih in govorih slovenskega pisatelja Alojzija Rebule pohvale na račun Edvarda Kocbeka.

Alojzij Rebula je sijajen pisatelj. Njegov slog je blesteč, njegov jezik bogat in sočen. Njegov najnovejši roman „V Sibilinem vetru“ smatrajo literarni kritiki za enega najboljših slovenskih romanov. Njegov govor v uršulinski cerkvi v Ljubljani (ki ga je Rebula govoril kot laik), ki je bil objavljen v zadnji številki Mosta, je nekaj izrednega, nekaj edinstvenega v slovenski literaturi.

Prav gotovo ugajajo Rebuli literarni sestvki, ki so napisani v podobnem blestečem jeziku. V takem jeziku piše Edvard Kocbek, ki rad piše tudi o Bogu in krščanstvu. To so vzroki, da mu je verni Rebula naklonjen, da verjame v njegovo krščanstvo in slovenstvo.

Toda Rebula bi moral vedeti, da ni mogoče človeka presojeti samo po njegovih besedah, ampak je potrebno pri njegovi presoji in oceni vzeti pod drobnogled vso njegovo življenjsko dobo in vsa njegova dejanja. Le tako je mogoče priti do resnične in objektivne slike o nekem človeku.

Kocbek je bil med vojno in komunistično revolucijo vodilni član Osvobodilne Fronte. Odgovoren je za vsa nečloveška dejanja, ki so se izvršila po nalogu vodstva O.F. Odgovoren je za umore številnih Slovencev in tudi številnih duhovnikov. V „Tovarišiji“ je Kocbek jasno zapisal, da je te umore odobral. Nanj pade vsa odgovornost za zverinski pokolj 11.000 vrnjenih, razoroženih domobrancev in drugih članov Slovenske narodne vojske in njihovih svojcev. Ta pokolj se ni izvršil med revolucijo, ko bi se dalo to opravičevati z medsebojno borbo. Ta pokolj se je izvršil po končani vojni in po prevzemu oblasti po komunistih v Sloveniji.

Kako more Kocbek zagovarjati ta pokolj, kako ga spravlja v sklad s krščanstvom, o katerem tako rad govori. Kocbek ni niti tedaj niti pozneje ta zverinstva obsodil, ni zoper poveljni pokolj domobrancev protestiral, ni iz O. F. izstopil. Nosi torej polno odgovornost za vse kmunistične strahote pred Bogom, pred svojo vestjo, pred slovenskim narodom in pred vsem človeštvom.

Mogoče je, da je Kocbek dober pisatelj, umetnik, mogoče je tudi, da je danes njegovo krščanstvo in slovenstvo pristno (tisti, ki ga poznajo, močno dvomijo o tem), toda kljub temu je odgovoren za svoja dejanja med revolucijo in po končani vojni. Kaj menite, gospod Rebula? Ali naj gre trpinčeno slovensko ljudstvo mimo vsega tega in naj pozabi no vse strahote, ki so se s Kocbekovo odgovornostjo izvršile v tistih težkih časih? Ali ne bi bilo bolj prav, da pokaže najprej Kocbek dovolj poguma (o katerem je napisal celo knjigo), da obsodi strašne krivice, ki so se izvršile nad vernim slovenskim narodom in izmoli svoj Confiteor kot sopovzročitelj teh krivic?

Franc Janežič

MITJA RIBIČIČ

Rojen 19. maja 1919 v Trstu, šel v partizane maja 1942 v II. grupo odredov.

Str. 261 — Mitja Ribičič, sin pisatelja Josipa Ribičiča, je že leta 1941 tiskal v sloviti partizanski tiskarni „Tunel“ v Ljubljani.

Str. 280 — V dneh po požigu pohorskih koč se je poslovil od bataljona partizan Ciril — Mitja Ribičič. štab II. grupe odredov ga je klical v svojo tehniko, kateri je pripadal na pohodu. V štabu II. grupe odredov se pa potem ni mudil dolgo. Že novembra 1942 je odšel v Zasavje in bil tu najprej organizator tehnike, kasnejepa je odšel v enoto in prevzel v začetku leta 1943 mesto polit-komisarja kamniško zasavskega oasavskega odreda. Kasneje je bil polit-komisar šlañdrove brigade, politkomisar IV. operativne cone in vse do konca vojne — z vmesnim razdobjem šolanja v Moskvi — na odgovornih položajih.

—————::—————

VSEBINA: Dvignite glave, ker približuje se Vaše odrešenje (dr. Miha Krek) — Božična misel (Karel Mauser) — Slovenci smo državni narod (Rudolf Smersu) — Iz spominov na dr. Antona Korošci (dr. Miha Krek) — Ob duhovni podobi škofa Gregorija Rožmana (Peter Markeš) — Nevarno popuščanje komunistični napadalnosti (Jože Melaher) — Zmešani pojmi (F.) — Komunistične metode osvajanja sveta (Otmar Mauser) — Velika naloga je — ohranjati voljo (Karel Mauser) — Sprememba struktur (Sm R) — Katoličan in politika — V spomin generalu L. Rupniku (R. Bras) — Visoko odlikovanje padlemu Silvestru Seknetu — Šrupeno pisanje Mladja (S. Bc.) — Za enotno organizacijo borcev, Dokumenti — Naši jubilarci: Maks Loh, Danilo Havelka, Boris Kromar — Strah pred politično emigracijo — V spomin: Janez Majeršič, Stane Brunšek, Adolf Zober, Janko Ravnikar, Jožko Krošelj — Nove knjige: Milena Šoukal (K. Mauser) — Nesmisel in smisel (Pavle Rant) — Meddobje (V. Č.) — Matica mrtvih (Sm R) — Pisma uredniku (Stanko Meršol) — Društvene novice — Prejeli smo: Trije veliki dogodki (M. K., Trst) — Verska svoboda v Sloveniji (J. V., Ljubljana) — Odgovornost za dejanja (Franc Janežič)

POPRAVEK

Zelo neljubo napako nam je povzročil tiskarski škrat na str. 188 tega Vestnika. Zadnji dve vrstici na omenjeni strani spadata na konec spominškega članka za pok. Jankom Ravnikarjem, ne pa k članku za pok. Jožkotom Krošljem. Prosimo oprostjenja.

Na prošnjo odbora Slovenskega zavetišča dr. Gregorija Rožmana smo danes argentinskim naročnikom Vestnika priložili Glasnik, ki je glasilo omenjenega zavetišča.

Correo
Argentino
Suc. 7

TARIFA REDUCIDA
Concesión No. 6830

Propiedad Intelectual
No. 970.247 - 27/6/1968
Ramón Falcón 4158, Bs. As.